

Najaarsrapportage

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Over de periode 1 januari 2020 – 28 augustus 2020

Inhoudsopgave

1	INTEGRALE SAMENVATTING	3
1.1	ORGANISATIEONTWIKKELING	3
1.2	PRODUCTIE	3
1.3	FINANCIËN	5
1.4	CONCLUSIE	6
2	INLEIDING	7
3	ONZE BATEN EN LASTEN	8
3.1	STAAT VAN BATEN EN LASTEN TOT EN MET AUGUSTUS	8
3.2	ONZE BATEN	9
4	ONZE ORGANISATIE EN ONS PERSONEEL	11
4.1	DE BEDRIJFSVOERING IN RELATIE TOT DE CORONACRISIS	11
4.2	FORMATIE EN INHUUR	11
4.4	ZIEKTEVERZUIM	12
4.5	VERLOF	13
4.6	OPLEIDINGEN	13
5	DE UITVOERING VAN ONS JAARPROGRAMMA 2020	15
5.1	ALGEMEEN	15
5.2	EFFECTEN CORONACRISIS OP DE PRODUCTIE	15
5.3	DRENTSE MAAT	16
5.4	DE NIET DRENTSE MAAT	27
6	DE UITVOERING VAN ONS ONTWIKKELPROGRAMMA	32
6.1	DOORONTWIKKELEN	32
6.2	DE ACTIVITEITEN ONDER HET ONTWIKKELPROGRAMMA	32
6.3	OVERZICHT BESTEDING UREN EN EURO'S	34
7	DE EINDEJAARSPROGNOSE	35
7.1	DE FINANCIËLE PROGNOSE	35
7.2	PROGNOSE PRODUCTIE JAARPROGRAMMA	37

1 Integrale samenvatting

We zijn in de eerste maanden van het jaar gestart conform de plannen zoals die zijn opgenomen in het Jaarprogramma 2020 en het Ontwikkelprogramma 2019-2020. Het meest in het oog springende waren daarbij de eerste stappen op het gebied van risicogericht toezicht.

Sinds halverwege maart hebben de Corona-maatregelen echter een behoorlijk invloed op de werkzaamheden gehad. Er is snel gereageerd op de gewijzigde omstandigheden. Medewerkers zijn zo veel mogelijk in staat gesteld om hun werkzaamheden vanuit huis uit te voeren en er is nagedacht over alternatieve werkwijzen.

In deze samenvatting geven we op hoofdlijnen de stand van zaken weer ten aanzien van het Ontwikkelprogramma, het Jaarprogramma en de financiën. Aan het eind wordt ingegaan op de prognose voor de rest van het jaar.

1.1 Organisatieontwikkeling

Met het Ontwikkelprogramma RUD Drenthe 2019-2020 koersen wij op een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst van Drenthe met zoveel mogelijk toegevoegde waarde: milieurendement dus. Onze opgave voor dit jaar bestaat uit de noodzakelijke (vervolg) stappen ten aanzien van projecten en activiteiten die in 2019 vaak al in gang zijn gezet. Bij de ambitie om te verbeteren en ontwikkelen hoort een haalbaar tempo. Het moet passen in de gemaakte afspraken over de uitvoering van de kerntaken (tijdens de verbouwing blijft de winkel open). We kennen de spanning die al op de organisatie zit en houden daar in de snelheid van oppakken van ontwikkelopgaven rekening mee. De coronamaatregelen hebben ook invloed op de voortgang van de verschillende projecten en activiteiten binnen het ontwikkelprogramma. Op creatieve wijze is gezocht naar nieuwe manieren van werken om ook de voortgang in de projecten te houden. Dat neemt niet weg dat op onderdelen wat vertraging optreedt. Op dit moment leidt dit nog niet tot ingrijpende bijstellingen in planning, resultaten en doelen.

Uiteraard heeft het uitstellen van de invoering van de Omgevingswet tot 1 januari 2022 wel invloed op de planning van het Ontwikkelprogramma. De voorbereiding op de Omgevingswet loopt uiteraard door, 2 van onze medewerkers nemen bijvoorbeeld deel aan het zogenaamde Train de Trainer traject van de ODNL Academie om te worden opgeleid tot interne trainer voor de Omgevingswet. Ook hebben een groot deel van onze medewerkers de introductiecursus Omgevingswet inmiddels gevolgd.

Bij het risicogericht toezicht wordt in nauwe afstemming met de deelnemers gewerkt aan het doorvoeren van verbeteringen in de risicomatrix. Op basis van deze verbeterde risicomatrix zal vervolgens de jaarprogrammering van 2021 plaatsvinden.

1.2 Productie

Inzet voor een schoon en veilig Drenthe

De medewerkers van de RUD Drenthe zetten zich iedere dag in voor een schoon en veilig Drenthe. Hieronder volgt een korte schets welke inzet is gepleegd ten dienste van dit doel.

Als gevolg van de coronamaatregelen is bij vergunningverlening sprake van minder aanvragen en meldingen. Hierdoor kan extra aandacht besteed worden aan actualisatie van vergunningen in het kader van het Landelijk AfvalbeheerPlan en de BBT-conclusies (Best Beschikbare Technieken) agrarisch en voedingsmiddelen.

Het uitvoeren van fysieke toezichtsbezoeken was door de coronamaatregelen een tijd lang niet mogelijk. Toch hebben we in de rapportageperiode mooie resultaten behaald op dit vlak. Ons digitaal toezicht en administratief toezicht is in een stroomversnelling gekomen. Zo hebben we een enorme kwaliteitsslag bereikt in onze (digitale) registraties en is de databruikbaarheid gestegen van 37 % naar 89 %. Daarnaast hebben we onze processen aangepast, ons voorwerk is grondiger en het toezicht op de locaties specifiek. Een groot aantal lopende toezichtszaken (bijna 1000 stuks) zijn afgerond en planbare

controles zijn alvast voorbereid. In het kader van ketentoezicht richten we ons op de thema's afval, asbest en biomassa-vergisting. Binnen het thema asbest wordt bijvoorbeeld een scan gemaakt van afvalstromen die asbest bevatten, hiervoor start een pilot bij een aantal gemeenten. Op het vlak van energietoezicht is, na het selecteren van 170 bedrijven, vanaf juni 2020 gestart met de controles bij deze bedrijven specifiek op dit onderdeel. De milieupiketgroepen hebben in totaal 106 meldingen behandeld, waaronder GRIP 1 situaties, drugsgerelateerde zaken en (asbest)branden. Op verzoek van de Veiligheidsregio Drenthe staan wij daarnaast stand-by om de gemeenten te ondersteunen bij het toezicht op de COVID-19 regels. Concrete inzet is tot nu toe nog niet nodig geweest.

Op het gebied van de uitvoering van bodemtaken blijven de effecten van de coronamaatregelen uit. Het geven van bodemadvies, bodeminformatie en het beoordelen van bodemonderzoeken loopt zoals gepland. We zien een stijgende lijn in het aantal meldingen voor Warmte Koude Opslag (WKO), dit in relatie tot de energietransitie. Onze inzet is er mede op gericht om te voorkomen dat bodemenergiesystemen elkaar negatief gaan beïnvloeden.

Ook voor het thema lucht wordt er toenemend beroep gedaan op onze luchtspecialisten, dit vindt vooral plaats op het gebied van klachten en binnen het project ZZS. Op het vlak van projecten is het goed te benoemen dat een nieuwe werkwijze is vastgesteld voor het project ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) voor de provinciale bedrijven en dat de aanpak van asbestdaken in Drenthe inmiddels tot resultaat heeft dat een kwart (26 %) van alle asbesthoudend dakoppervlak in Drenthe is gesaneerd.

Afschaling toezichten

Een aantal factoren zorgt ervoor dat voor het team toezicht en handhaving niet de volledige urenproductie kan worden gedraaid. Wij geven hierop een toelichting en een inschatting van de omvang van de afschaling in uren.

Door een hoog percentage langdurig ziekteverzuim en het onvoldoende kunnen invullen van vacatures in het team Toezicht & Handhaving, zijn bij de start van 2020 extra toezichthouders ingehuurd. Daarbij komt dat door de coronamaatregelen het reguliere milieutoezicht op locatie tussen 13 maart en 1 juni niet plaats heeft kunnen vinden. Afgelopen periode zijn er collega's vertrokken en is besloten om de contracten van twee van de zeven toezichthouders in opleiding te beëindigen. Daarnaast heeft een medewerker uit team toezicht de coördinatie van milieutaken, bij een specifiek Drents bedrijf, overgenomen van een vertrekkend medewerker van een ander team. De projectleiders RGT maken deel uit van het team Toezicht en Handhaving. De uren inzet van de projectleiders wordt gefinancierd uit het Ontwikkelprogramma. Echter voor de vrijkomende uren van zowel de projectleiders als de eerdergenoemde coördinerende rol, alsmede het ziekteverzuim en ouderschapsverlof vindt geen vervanging plaats, vanwege de oproep om binnen de financiële kaders te blijven. Naast genoemde personele invloeden, is programmatisch toezicht ook verstoord door een verhoogde inzet op (illegale) asbestsaneringen, klachten en calamiteiten en daarnaast een extra opdracht voor een specifiek toezicht dossier van een deelnemer.

Tegelijkertijd wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering wat effect heeft op relatief veel indirect productieve uren. Om de productie te halen was inhuur dus een vereiste. Het effect van de maatregelen doorberekend naar het eind van het jaar levert een bijstelling van de haalbare productie in het totaal van toezicht uren naar 80-85% en wordt evenredig verdeeld over de deelnemers.

Opsomming factoren die afschaling noodzakelijk maken:

Keuze	Uren
Coördinatie	170
Extra opdrachten	1420
Ziekteverzuim en ouderschapsverlof	1900
Overschrijding Toezicht & Handhaving Asbest	350
Totaal	3840

Voor het prioriteren van de beschikbare uren wordt de systematiek gehanteerd zoals die vorig jaar is vastgesteld.

Prioritering in volgorde en per bevoegd gezag:

1. Calamiteiten/Rampen/Piket;
2. Onvoorzien Toezicht: Bedrijven die onvoorzien extra toezicht behoeven o.a. ongewone voorvallen, handhaving;
3. Klachten;
4. Projecten van BG waarvoor opdrachten zijn verstrekt in JP2020;
5. Energietoezicht;
6. Regulier toezicht en extra.

Voor het najaar van 2020 doen we zoveel mogelijk wat nodig is binnen de beschikbare middelen. De planning is aangepast volgens bovenstaande keuzes. Resultaatgerichte teams/brancheteams hebben een andere samenstelling gekregen. Voor het toezicht op de Provinciale bedrijven hebben we de medewerkers samengevoegd in een speciaal team en zijn zij vrijgesteld van alle andere taken. Alle controles zijn ingepland en zo ook de extra opdrachten. Met de huidige coronamaatregelen maken we gebruik van nieuwe routines en proberen we te anticiperen op ontstane situaties zoals het sluiten van de horeca (al houdt ons dat niet tegen) en de latere vuurwerkverkopen bij de jaarwisseling.

In verband met een dreigende overschrijding op de begroting op personeelskosten zijn organisatiebreed maatregelen genomen zoals het niet verlengen van een aantal inhuurcontracten en het wel werven op vacatures die ontstaan, maar de invulling uit te stellen tot 1 januari 2021.

Structureel hogere inzet BOA's noodzakelijk

Voor toezicht en handhaving wordt sinds 2018 gewerkt aan de invoering van de door alle deelnemers vastgestelde Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Toepassing van dit kader vergt structureel meer tijd dan de werkwijze op basis van het oude beleid. Voor strafrechtelijke handhaving is binnen het jaarprogramma onvoldoende capaciteit om de noodzakelijke inzet van BOA's mogelijk te maken. Daardoor stagneert de strafrechtelijke handhaving en kunnen nieuwe zaken niet meer worden opgepakt terwijl daar wel dringende noodzaak toe bestaat. Deze stagnatie in het oppakken van strafzaken wordt beschouwd als een ernstig knelpunt in de toezicht- en handhavingketen, die ook in gesprekken met het OM aan de orde zijn gesteld. Uit onze analyse blijkt dat hier sprake is van een structureel tekort dat in omvang toeneemt door betere toepassing van de LHS en het daar uitvloeiende extra werk. Daarnaast levert naar verwachting ook het risicogericht toezicht op termijn extra werk op omdat meer overtredingen worden geconstateerd. Zonder extra middelen kan dit knelpunt niet worden opgelost. Samen met onze deelnemers zullen wij ons inzetten om hiervoor een structurele oplossing te bieden. Ook voor het oplossen van de knelpunten m.b.t. de toename van Wob-verzoeken en de wijze van behandeling van klachten/incidenten die gepaard gaan met een bovengemiddeld aantal uren/kosten treden wij in overleg met onze deelnemers hoe hiermee om te gaan in de komende jaren.

1.3 Financiën

Financieel gezien heeft de hogere bezetting een negatief effect. In ongeveer dezelfde mate zijn er in de eerste 8 maanden op een aantal posten minder kosten gemaakt dan begroot. Per saldo resulteert dit in een positief resultaat over deze periode van € 32K. Begroot was een positief resultaat van € 8K. Het verschil ten opzichte van het begrote resultaat tot en met augustus bedraagt € 24K positief.

Dit positieve resultaat over de 1^e acht maanden van 2020 wordt veroorzaakt door:

- hoger dan geraamde personeelskosten (- € 156K)
- lager dan geraamde kosten met betrekking tot de bedrijfsvoering (€ 72K)
- lager dan geraamde projectkosten van ons zaaksysteem LOS (€ 16K)
- afwijking legesbaten en lasten (€ 9K)
- het begrote gedeelte van de post Onvoorzien tot en met augustus ter dekking van de overschrijding van de personeelskosten (€ 83K)

Op jaarbasis wordt een negatief resultaat verwacht van € 50K. Daarbij zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

- Bij de rapportage over de eerste 4 maanden is aangegeven dat er een overschrijding op de post inhuur voorzien werd en dat in het MT van 19 mei is besloten om de overschrijding taakstellend met € 125K terug te brengen. De genomen maatregelen zouden onder normale omstandigheden hebben geleid tot het binnen de begroting blijven van de totale kosten. Er zijn echter twee ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan het COVID-19 virus en een negatief effect hebben op de exploitatie:
 - de extra kosten voor de thuiswerkfaciliteiten. Dit betreft een algemene vergoeding aan de medewerkers en het beschikbaar stellen van een Arbo-goedgekeurde bureaustoel. In tegenstelling tot de bureaustoelen op de werkplekken in het Provinciehuis en het gemeentehuis van Emmen zijn deze bureaustoelen eigendom van de RUD.
 - de overgang naar het structurele thuiswerken heeft ook tot gevolg dat er versneld overgegaan wordt van het thin-cliënt-concept naar het laptopconcept met docking stations. Deze kosten zijn opgenomen als extra kosten van de DVO met de gemeente Emmen.
- Er gaan frictiekosten ontstaan in verband met een aantal personele dossiers. Het betreft met name transitievergoedingen die betaald worden bij uit diensttreden na het bereiken van de maximale doorbetalingsplicht bij ziekte. Deze kosten worden nu ingeschat op € 50K. Het UWV heeft een regeling waarbij dit soort kosten vergoed worden en zoals het nu lijkt voldoen we aan de voorwaarden die daarvoor gesteld worden. Voorzichtigheidshalve is in de prognose een vergoeding van 75% meegenomen;
- Ter gedeeltelijke dekking van de overschrijding op personeelskosten wordt de post onvoorzien van € 125K aangesproken;
- De bedrijfsvoeringskosten, legeskosten en de kosten voor het project LOS komen € 70K lager uit.

1.4 Conclusie

We liggen kijkend naar het verloop van de totale productie in uren goed op koers.

Er is geen sprake meer van het achterblijven van verlof opnemen, zoals in de voorjaarsrapportage werd signaleerd. Een afname van het totale ziekteverzuim tot de begrote 8% ligt voor dit jaar nog steeds in de lijn der verwachtingen. Dit komt onder andere omdat er in de komende periode een aantal langlopende verzuimdossiers zullen worden afgesloten.

Rekening houdend met de afschaling van 3.840 toezichturen verwachten wij aan het einde van het jaar uit te komen op een realisatie van circa 97% van de geplande uren.

Geen begrotingswijziging

Alhoewel een negatief financieel resultaat zich steeds sterker aftekent, is de omvang van het verwachte tekort niet dusdanig dat een begrotingswijziging opportuun is. Als een negatieve afwijking van de begroting zich daadwerkelijk op jaarbasis voordoet dan wordt voorgesteld dit als negatief resultaat in de jaarrekening 2020 op te nemen. Formeel is op basis van de GR en onze financiële verordening een begrotingswijziging vereist bij een afwijking groter dan 5% van de begroting. Tekorten tot 5% kunnen via de jaarrekening worden verwerkt in de deelnemersbijdragen. Het voorziene tekort bedraagt minder dan 1% van de begroting. In de jaarrekening worden de extra kosten als gevolg van de Covid-19 maatregelen inzichtelijk gemaakt.

2 Inleiding

Voor u ligt onze najaarsrapportage, die inzicht geeft in onze activiteiten in relatie tot ons jaarprogramma 2020 en de begroting 2020.

Rekening houdend met de datum van oplevering van deze rapportage is gekozen om de rapportage niet te baseren op de peildatum van 31 augustus, maar de peildatum van 28 augustus te hanteren.

3 Onze baten en lasten

3.1 Staat van baten en lasten tot en met augustus

De staat van baten en lasten tot en met augustus geeft de realisatie afgezet tegen de vastgestelde begrotingswijziging 2020. Uit de staat van onze baten en lasten, zoals in onderstaande tabel is weergegeven, blijkt ons positieve resultaat van € 32K. Het verschil ten opzichte van het begrote resultaat tot en met augustus bedraagt 24K positief.

Dit positieve resultaat tot en met augustus wordt veroorzaakt door:

- hoger dan geraamde personeelskosten (- € 156K)
- lager dan geraamde kosten met betrekking tot de bedrijfsvoering (€ 72K)
- lager dan geraamde projectkosten van ons zaaksysteem LOS (€ 16K)
- afwijking legesbaten en lasten (€ 9K)
- het begrote gedeelte van de post Onvoorzien tot en met augustus ter dekking van de overschrijding

Tabel 1 : Stand van zaken van onze baten en lasten tot en met augustus 2020

Bedragen x €1000	2019 (Jaarrekening)	2020 (Begrotings wijziging)	2020 tm augustus (Begrotings wijziging)	2020 tm augustus (Realisatie)	Afwijking t.o.v. begroting
Totale baten	14.789	14.986	9.990	9.898	-92
Deelnemersbijdragen	13.807	14.263	9.508	9.376	-132
<i>Reguliere deelnemersbijdrage</i>	12.542	13.578	9.052	9.052	0
<i>Correctie Niet -Drentse Maat</i>	194	0	0	0	0
<i>Incidentele deelnemersbijdrage</i>	664	0	0	0	0
<i>Projectbaten Ontwikkelprogramma</i>	407	685	457	325	-132
Legesopbrengsten	174	223	149	139	-10
Projectbaten	807	500	333	383	49
Totale lasten	15.413	15.132	10.088	9.866	222
Personeelslasten	10.927	10.995	7.330	7.487	-156
<i>Loonsom primair proces</i>	7.455	8.475	5.650	5.426	224
<i>Loonsom overhead</i>	1.568	1.808	1.205	1.016	189
<i>Doorbelasting aan projecten</i>	-1.588	-1.132	-755	-674	-81
<i>Ontvangen uitkeringen UWV/detacheringen</i>	-88	0	0	-65	65
<i>Frictiekosten</i>	279	0	0	35	-35
<i>Inhuur primair proces</i>	2.106	915	610	1.238	-628
<i>Inhuur overhead</i>	559	209	139	242	-103
<i>Doorbelasting inhuur aan projecten</i>	-63	0	0	-26	26
<i>Reiskosten</i>	285	310	207	130	77
<i>Opleidingen</i>	170	206	137	63	74
<i>Algemene kosten</i>	245	206	137	102	35
Bedrijfsvoeringskosten	2.295	2.412	1.608	1.536	72
<i>Materieel (Toolbox)</i>	23	30	20	9	11
<i>Packagedeal gemeente Emmen en provincie Drenthe</i>	1.588	1.654	1.103	1.099	4
<i>Huur zaaksysteem/licentie LOS</i>	152	157	105	104	1
<i>Overige licentie- en ICT-kosten</i>	291	310	207	163	44
<i>Overige bedrijfsvoeringskosten</i>	241	261	174	162	12
Legeskosten	128	173	115	96	19
Project LOS	250	83	55	40	16
Projectkosten	807	500	333	383	-49
Projectkosten Ontwikkelprogramma	1.005	843	562	325	238
Onvoorzien	0	125	83	0	83
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves tbv Ontwikkelprogramma	-624	-146	-97	32	129
Onttrekkingen reserves Ontwikkelprogramma	598	158	105		-105
Saldo van baten en lasten na onttrekking reserves tbv Ontwikkelprogramma	-26	12	8	32	24

3.2 Onze baten

De RUD Drenthe kent drie soorten inkomsten/baten:

- *De baten uit deelnemersbijdragen*

De ontvangen deelnemersbijdrage loopt in lijn met de vastgestelde begrotingswijziging 2020. De toerekening van de 5% incidentele bijdrage ten behoeve van het Ontwikkelprogramma loopt parallel met de realisatie van gemaakte kosten voor dit programma. Aangezien de kosten van het programma tot en met augustus lager zijn, is er ook minder bijdrage toegerekend aan de exploitatie (€ -132K).

- *De baten uit leges*

De baten uit leges lopen ten opzichte van de begrotingswijziging 2020 iets achter (€ -10K). In de begrotingswijziging was aan baten tot en met augustus € 149K begroot. In werkelijkheid zijn er aan leges € 139K aan baten binnen gekomen. Tegenover deze baten staat een kostenpost van 70% voor de legeskosten van de betreffende gemeenten.

- *De baten uit projecten (extra opdrachten)*

De baten uit de projecten lopen boven onze verwachting op basis van de begrotingswijziging. Tot en met augustus was er aan projectbaten € 333K geraamd. In werkelijkheid is er voor € 383K aan projectbaten gedeclareerd. Het betreft extra opdrachten die niet in het jaarprogramma zijn opgenomen zoals o.a. BRZO (via ODG), Asbestdaken, ZZS-stoffen, WOB-verzoeken, Energietoezicht en Impulsgelden. Bij een aantal deelnemers starten projecten als onderdeel van de Niet-Drentse Maat-uren in het jaarprogramma, maar krijgen een dusdanige omvang dat het aanvullende opdrachten worden. Dit is meestal een moeizaam proces van overleggen en onderhandelen voordat de aanvullende opdracht verstrekt wordt. Wij gaan met onze deelnemers in overleg om hier nieuwe spelregels over af te spreken. Het betreft onder andere de volgende onderwerpen:

- WOB-verzoeken
- BOA-inzet na geconstateerd strafrechtelijke kwesties
- klachten/incidenten met een bovengemiddeld aantal uren/overige kosten.

3.3 Onze lasten

De RUD Drenthe kent vijf hoofdsoorten aan kosten (lasten):

1. personeelskosten
2. bedrijfsvoeringskosten
3. legeskosten
4. projectkosten
5. onvoorzien / incidenteel

De totale lasten tot en met augustus waren lager dan de begrotingswijziging 2020 (afgerond € 222K).

- *Personeelskosten*

De personeelskosten bestaan uit de loonkosten van de medewerkers, inhuur, opleidingskosten van het personeel in loondienst, reiskosten en algemene kosten. De totale personeelskosten tot en met augustus zijn afgerond € 7.487K. Ten opzichte van de begrotingswijziging 2020 is dit € 156K (2,14%) hoger doordat er meer personeel is ingehuurd om de productie uit het jaarprogramma te kunnen halen en een aantal vacatures binnen het vaste personeel in te vullen. Daarnaast worden er frictiekosten gemaakt door het betalen van transitievergoedingen voor personeelsleden die uitstromen.

De overschrijding op de kosten voor de inhuur worden binnen de personeelskosten gedeeltelijk opgevangen door lagere uitgaven voor:

- Overheadkosten (€ 86K) in verband met het vertrek van 2 teamleiders (vacatures weer ingevuld vanaf 17 augustus) en het niet invullen van de begrote functie van teamleider Bedrijfsbureau.
- Reiskosten (€ 77K) in verband met de COVID-19 crisis en het grotendeels thuiswerken als gevolg daarvan.
- Opleidingen (€ 74K). In verband met de COVID-19 crisis zijn veel geplande opleidingen uitgesteld of

geannuleerd.

- Algemene kosten (€ 35K). In verband met de COVID-19 crisis zijn er minder uitgaven voor externe vergaderfaciliteiten, teamactiviteiten en externe advieskosten.

De post “Doorbelasting aan projecten” betreft de gemaakte uren voor de extra projecten en het ontwikkelprogramma. Binnen de personeelskosten is dit een opbrengst en aan de lastenkant worden deze onder de “Projectkosten” en “Projectkosten Ontwikkelprogramma” verantwoord.

- *Bedrijfsvoeringskosten*

De bedrijfsvoeringskosten liggen € 72K lager dan de begrotingswijziging 2020 (werkelijk gemaakte kosten € 1.536K t.o.v. € 1.608K geraamd). Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door lagere uitgaven voor licentie en ICT-kosten.

- *Legeskosten*

De werkelijke legeskosten bedragen tot en met augustus 2020 € 96K terwijl er in de begroting aan kosten afgerond € 115K voor dit deel van het jaar is begroot. De afwijking bedraagt € 19K en is gerelateerd aan de lagere legesopbrengsten.

- *Projectkosten*

De projectkosten bestaan uit de volgende projecten:

1. Project ‘Doorontwikkeling LOS’

Op het samenwerkingsproject met de ODG ‘doorontwikkeling LOS’ zijn tot en met augustus € 40K aan kosten geboekt. Deze kosten liggen € 16K lager dan de begroting.

2. Project Ontwikkelprogramma

De kosten die tot en met augustus voor het ontwikkelprogramma zijn gemaakt en in de exploitatie geboekt zijn (€ 325K) bestaan uit:

Programmamanagement	€ 50K
Locatiebestand op orde*	€ 50K
Risicogericht Toezicht	€ 33K
Vorbereiding Omgevingswet	€ 104K
Teamcoaching	€ 84K
Digitalisering dossiers	€ 4K
Totaal	€ 325K

*Voor het deelproject Locatiebestand op orde is, naast bovenvermelde kosten van € 50K, in de eerste 8 maanden nog een bedrag van € 160K uitgegeven. Deze kosten zijn ten laste van de balansrekening ‘Overlopende passiva’ van de jaarrekening 2019 geboekt. Op deze post was een budget van € 160K beschikbaar voor dit deelproject in 2020, welk bedrag was opgenomen in de totale begroting van het Ontwikkelprogramma 2020.

3. Overige projecten

De kosten van overige projecten zijn € 383K (begroot € 333K). Deze aanvullende projecten worden in opdracht van de bevoegde gezagen uitgevoerd. De vraag om capaciteit kan vanuit de bevoegde gezagen groter zijn dan begroot. Alle kosten worden door de bevoegde gezagen gedekt (zie baten).

- *Onvoorzien*

Voor heel 2020 was een post ‘Onvoorzien’ begroot van € 125K. Tot en met augustus is dit een bedrag van € 83K. Voorgesteld wordt om de post onvoorzien te gebruiken voor een gedeeltelijke dekking van de overschrijding op de personeelskosten (hogere inhuur en frictiekosten).

4 Onze organisatie en ons personeel

4.1 De bedrijfsvoering in relatie tot de coronacrisis

De gevolgen van de corona-uitbraak in het voorjaar zijn nog steeds voelbaar, zowel thuis als op het werk. Op 12 maart jl. werd het personeel verzocht om vanuit huis te gaan werken en tot op heden is het advies niet gewijzigd: werk waar mogelijk thuis en kom alleen voor noodzakelijke bijeenkomsten naar kantoor. In de zomervakantie is er ruimte geboden om weer zo nu en dan naar kantoor te komen. Dat was mogelijk, omdat er een versoepeling van de regels plaatsvond en omdat een groot deel van de medewerkers op vakantie was waardoor een teveel aan mensen op kantoor niet in de lijn der verwachtingen lag. Bovendien werd het gebruik van die mogelijkheid gemonitord doordat mensen in moesten tekenen op een kantoorwerkplek. Zo kon alvast proefgedraaid worden voor de periode na de vakantie. Ondertussen werd en wordt er gewerkt aan een werkplek-app waarin medewerkers zich aan en af kunnen melden voor een werkplek op kantoor in Assen of in Emmen.

Het thuiswerken is definitief onderdeel geworden van de manier waarop onze -medewerkers hun werk uitvoeren. Thuiswerkplekken zijn grotendeels ingericht waar dat mogelijk is en er wordt gewerkt aan een thuiswerkregeling om de medewerkers daarin te faciliteren en financieel tegemoet te komen.

Helaas bleek na de vakantie dat de versoepeling grotendeels teruggedraaid moest worden en werd eenieder gevraagd weer zoveel mogelijk thuis te werken, enkele uitzonderingen daargelaten. Wel werd de mogelijkheid geboden om enkele (team)overleggen fysiek te laten plaatsvinden vanwege het soms zo noodzakelijke contact. Hybride vergaderen (een gedeelte van de deelnemers fysiek en het andere gedeelte digitaal aanwezig) wordt onderzocht en uitgewerkt.

Er is een werkgroep in het leven geroepen om over (gedeeltelijke) terugkeer na te denken en afstemming hierover te houden met de Provincie en met de Gemeente Emmen.

Het in maart opgerichte crisisteam komt inmiddels niet meer dagelijks, maar nog steeds wel wekelijks bijeen om signalen en vragen vanuit de organisatie te bespreken en om te bezien hoe de RIVM-richtlijnen zich verhouden tot onze opgave en daarmee het werk van de medewerkers. In het crisisteam vindt overleg plaats over hoe de medewerkers zo maximaal mogelijk ondersteund kunnen worden, ook op het psychosociale vlak. Want dat er behoefte is aan menselijk contact staat buiten kijf. Medewerkers worden door het crisisteam elke week geïnformeerd met een nieuwsbrief.

4.2 Formatie en inhuur

Op 1 januari 2020 bedroeg de bezetting 127 fte, 16 fte meer dan op dezelfde datum in 2019. Deze fte's werden ingevuld door 139 medewerkers. In de eerste 8 maanden hebben vijf medewerkers de organisatie verlaten. Voor een aantal mensen werd het contract niet verlengd, anderen hebben een functie elders aanvaard. Er zijn 9 vacatures uitgezet waarvoor 10 mensen zijn of worden aangenomen. In verband met de crisis is ervoor gekozen om een deel daarvan pas in het najaar te laten starten. Vier van deze negen vacatures konden worden ingevuld door interne doorstroom van medewerkers.

Op 31 augustus 2020 bedroeg onze bezetting 126 fte, ingevuld door 139 medewerkers.

De inhuur bedraagt voor de eerste acht maanden gemiddeld 19 fte. Een deel van de openstaande vacatures wordt via deze inhuur ingevuld. Bij de overige fte's betreft het inhuur om de productie uit het jaarprogramma en de aanvullende opdrachten te kunnen realiseren, alsmede ziektevervangings.

4.3 Strategische personeelsplanning (Spp)

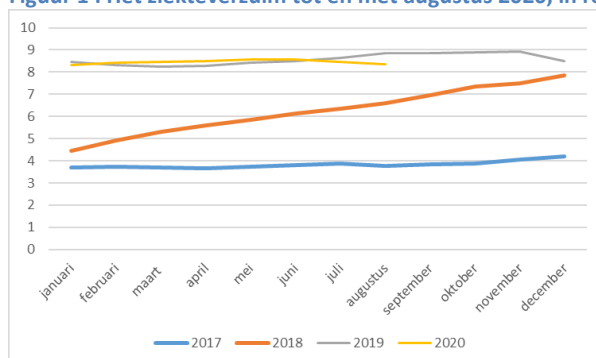
In oktober 2019 is de voortzetting van het Spp-traject, kijkend naar de totale opgave, tijdelijk on hold gezet. In februari is Bureau Leeuwendaal dat ons hierbij begeleidt en HR met de leidinggevenden aan de slag gegaan om in het kader van Spp een goed beeld te krijgen van hun ontwikkelagenda. Er is met elke teamleider gereflecteerd op de opgave en een analyse van het huidige team ten opzichte van de opgave gemaakt. Daarnaast is er gekeken naar een rollenanalyse. Kijkend naar de teams en clusters is vastgesteld welk percentage van de medewerkers al dan niet is aangehaakt bij de opgave. Daaruit wordt getracht de ontwikkelopgave te filteren. Vervolgens wordt gekeken naar wat de uitkomst en de benodigde interventies betekenen voor de betreffende leidinggevende. Dit alles is vertaald naar een overall Spp: de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van de formatie/bezetting en wat er nodig is om van de huidige naar de gewenste situatie te komen. Voor de clusters geldt daarbij: aansluiten op de uitkomsten van de teams. In februari is met de seniors Financiën, HR en I&A een eerste aanzet hiertoe gemaakt, omdat de uitkomsten van de teams op dat moment nog niet (volledig) bekend waren. Voor de zomer is het advies met betrekking tot fase 1 alsmede de ontwikkelagenda's ontvangen en besproken met het MT en de Ondernemingsraad. Besloten is om het vervolg in het najaar op te pakken in verband met de wisseling van een aantal teamleiders.

Het advies met betrekking tot fase 1 gaat in op de algemene bevindingen en op wat er op organisatieniveau bewerkstelligd moet worden. We hebben inzicht verworven in onze in-, door- en uitstroom en het effect daarvan op onze bezetting. Op basis daarvan is onder meer inzichtelijke geworden dat een generatiepact voor onze organisatie niet passend is, mede omdat deze relatief klein is. Een organisatie brede inzet op duurzaam inzetbaarheid lijkt zinvoller. In de komende periode zullen advies en ontwikkelagenda's in MT- en OR-verband besproken worden en in de teams teruggebracht waarmee fase 1 kan worden afgesloten. Met inzicht in de ontwikkelopgave van individuele medewerkers in relatie tot de ontwikkeling van de organisatie en het werkveld zal het MT samen met HR een plan van aanpak opstellen voor het laatste kwartaal met als doel de integraliteit tussen de teams te bepalen alsmede de integraliteit tussen de plannen en adviezen in het kader van zelforganisatie en Spp en om het werken aan verbondenheid in de HR-interventies op te nemen. Doel hiervan is om eenieder aan te laten sluiten op onze opgave en inzicht te krijgen in wat daarvoor nodig is, teneinde als organisatie goed voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen.

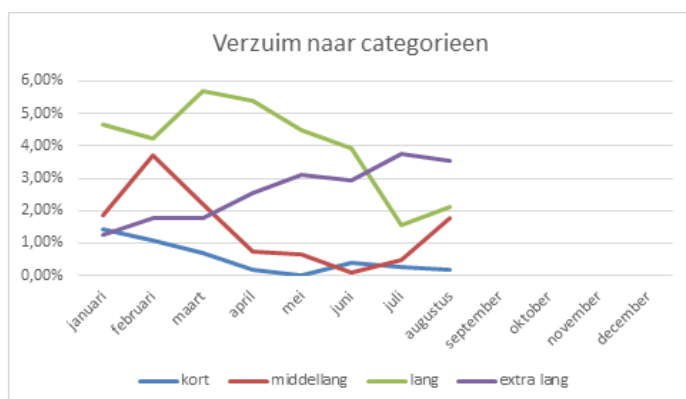
4.4 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer komt in de maand augustus 2020 uit op 7,57%. Het ziekteverzuim tot en met augustus ligt gemiddeld op 8,7%. Het voortschrijdend verzuim (het gemiddelde verzuim van 12 achtereenvolgende maanden) bedraagt tot en met augustus 8,36%. Het 2^e kwartaalcijfer komt uit op 8,15%, iets hoger dan een jaar daarvoor. Sinds de thuiswerksituatie zijn er in eerste instantie nauwelijks ziekmeldingen bijgekomen. Alhoewel er een toename geconstateerd wordt, ligt het korte verzuim ver beneden het gebruikelijke cijfer (0,16% in augustus). Het grootste verzuimpercentage is te vinden in het lange en extra lange verzuim en is niet of nauwelijks beïnvloedbaar. Frequent verzuim heeft de aandacht, maar is ook afgenomen ten opzichte van de vorige periode.

Figuur 1 : Het ziekteverzuim tot en met augustus 2020, in relatie tot de jaren 2017, 2018 en 2019

Figuur 2 : Het ziekteverzuim tot en met augustus 2020 naar categorieën

Het korte verzuim is verder gedaald is naar 0,16%. Ook het middellange verzuim is niet zorgwekkend hoog. Het hoge verzuimcijfer komt voornamelijk tot stand door lang verzuim, dat wil zeggen 43 dagen tot een jaar en extra lang verzuim (langer dan een jaar ziek). Uitstroom in de WIA is voor een aantal zieken helaas onvermijdelijk. Het verzuim is slechts voor een beperkt deel werk gerelateerd en derhalve moeilijk te beïnvloeden. De meldingsfrequentie organisatie breed is laag met 0,34%. Een hoge meldingsfrequentie kan duiden op een (te verwachten) hoog verzuimpercentage. De verzuimbegeleiding op dossiers leidt tot snellere interventies en meer persoonlijke aandacht, waardoor eerder in het proces vastgesteld kan worden wat er nodig is voor een zo spoedig mogelijk herstel. Verzuimbegeleiding blijft onverminderd ingezet worden, zowel vanuit de eigen organisatie als vanuit de daarvoor ingezette arbodienst. In deze coronatijd worden de preventiemogelijkheden extra onder de aandacht gebracht zowel op fysiek als op psychosociaal vlak. Een mogelijke inzet van een leefstijlcoach wordt onderzocht. Ook blijven we via teamcoaching medewerkers ondersteunen om zich mee te ontwikkelen en met de noodzakelijke organisatie ontwikkelingen.

Een afname van het totale ziekteverzuim tot de begrote 8% ligt voor dit jaar nog steeds in de lijn der verwachtingen. Dit komt onder andere omdat er in de komende periode een aantal langlopende verzuimdossiers zullen worden afgesloten.

4.5 Verlof

In april hebben wij de medewerkers opgeroepen om, waar zij normaliter verlof opnamen, dit ook in deze crisistijd te doen om zodoende de werk-privé balans op orde te houden. Dat is ook gebeurd. Wij constateren nu dat het percentage verlof in dezelfde lijn ligt als 2019. Daarmee is er geen sprake meer van corona-effect, zoals eerder verwacht werd.

4.6 Opleidingen

4.6.1 Opleidingstraject Omgevingswet

In het kader van de Omgevingswet is aan alle onze medewerkers en aan een deel van de ingehuurd medewerkers een introductiecursus Omgevingswet aangeboden. Het merendeel van de medewerkers heeft deze cursus gevolgd. Door de coronacrisis zijn twee cursusedagen komen te vervallen. In het najaar worden deze dagen ingehaald, waarbij nieuwe medewerkers tevens de kans krijgen om aan te sluiten.

De introductie over het BAL (Besluit Activiteiten Leefomgeving) is ook opgeschort. Deze introductie is relevant voor een groot deel van onze medewerkers. De verwachting is dat deze introductie in het laatste kwartaal van 2020 alsnog doorgang vindt.

Twee van onze medewerkers nemen deel aan het zogenaamde Train de Trainer traject van de ODNL Academie. Dit traject heeft de ODNL Academie in coproductie met VNG, Aan de Slag met de Omgevingswet en het Ministerie van Binnenlandse Zaken ontwikkeld. De betreffende medewerkers worden op deze wijze opgeleid tot interne trainer van de RUD Drenthe voor de Omgevingswet. Ook het Train de Trainer traject loopt vertraging op door de coronacrisis.

De planning is gewijzigd en alle fysieke opleidingsdagen zijn komen te vervallen. De opleiding zal online worden voortgezet. Het is nog niet duidelijk wanneer beide medewerkers hun opleiding kunnen voltooien en ingezet kunnen gaan worden bij het verder opleiden van collega's.

De Omgevingswet beoogt een andere manier van werken: integraal, participatief, gebiedsgericht. Om dit te kunnen bewerkstelligen is een rol weggelegd voor zogenaamde casemanagers. Wij willen hierop voorbereid zijn. De start van de opleiding Casemanager van de Toekomst zou aanvankelijk voor de zomer plaatsvinden, maar is in verband met de coronacrisis eveneens uitgesteld. De nieuwe startdatum is nu 22 september 2020. Naast onze medewerkers nemen tevens medewerkers van onze ketenpartners deel.

Uit het bovengenoemde blijkt dat het opleidingstraject voor de Omgevingswet aanzienlijke vertraging oploopt. Gezien het feit dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet met één jaar is uitgesteld is er voldoende tijd om medewerkers op het gewenste kennisniveau te krijgen. Wel moet rekening worden gehouden met andere onderwijsvormen als fysieke bijeenkomsten niet mogelijk zijn.

4.6.2 *Europese aanbesteding voor onderwijsdiensten ODNL Academie.*

De ODNL Academie heeft in de periode april 2020 tot heden een Europese aanbesteding voor onderwijsdiensten voorbereid en aan alle omgevingsdiensten gevraagd om hierin samen te werken. De hoofddoelstelling van deze aanbesteding is om per expertise met drie partijen een raamovereenkomst aan te gaan op basis waarvan nadere opdrachten voor het verzorgen van opleidingen en trainingen kunnen worden verstrekt.

Wij onderkennen het belang van goede scholing van onze medewerkers en het belang om hierin samen op te trekken. Dit heeft geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst met de ODNL Academie en zeven omgevingsdiensten. Begin september 2020 vindt publicatie plaats van deze aanbesteding.

4.6.3 *Overig*

Bepaalde deelsessies uit de eerdergenoemde opleiding Casemanager van de Toekomst sluiten goed aan bij opleidingswensen die uit het Spp-traject voortkomen. In de komende periode zal dit nader worden uitgewerkt.

Door de krapte op de arbeidsmarkt is een aantal medewerkers aangenomen die intern verder worden opgeleid. Deze keuze heeft tot gevolg dat bij deze medewerkers en hun begeleiders een lagere productiviteit bestaat in de opleidings- en inwerkperiode. Inmiddels is duidelijk geworden dat een deel van deze medewerkers weer is uitgestroomd omdat het opleidingstraject niet tot het gewenste resultaat heeft geleid.

Zoals elders in deze rapportage genoemd wordt, is de gidsenopleiding in het kader van het traject zelforganisatie in mei gestart. Deze zal in ieder geval nog tot in 2021 doorlopen.

Vooralsnog past een en ander ruim binnen het opleidingsbudget van 2% van de loonsom (realisatie tot en met augustus is ruim 30% van het budget). Voor 2021 wordt een grotere opleidingsinzet verwacht, ook naar aanleiding van het Spp en de inventarisatie van de specialistische opleidingen en trainingen in de teams. Om onze deskundigheid op peil te houden is het van belang onze (bij)scholingsinzet weer op peil te brengen en te houden.

5 De uitvoering van ons jaarprogramma 2020

5.1 Algemeen

Tabel 2: Overzicht van de uitvoering DM en NDM-taken ten opzichte van ons jaarprogramma 2020 (28-08-2020)

Jaarprogramma 2020	JP2020 uren	Realisatie uren	% t.o.v JP2020
Drentse Maat (DM)	77.712	55.954	72%
Niet Drentse Maat (NDM)	50.972	33.590	66%
Adm. Ondersteuning (DM en NDM)	10.000	*	*
Totaal	138.684	89.544	65%

*** Andere toewijzing van de administratieve uren.**

In het jaarprogramma 2020 is opgenomen dat we ernaar streven om de uren voor de Front-office zoveel mogelijk te gaan koppelen aan de inhoudelijke producten. Deze wens is er omdat door de toenemende verschuiving van taken van de inhoudelijke medewerkers naar de FO-medewerkers het aantal uren in de programmering steeds verder opliep en een wel erg grote ondoorzichtige post begon te worden. Daarbij werd het ook steeds "oneerlijker" omdat elk deelnemer ongeacht het aantal afgenomen producten een vast aandeel voor de uren voor z'n rekening nam.

Er is in afstemming binnen de werkgroep rapportages gekozen om de geboekte uren per deelnemer op basis van het aantal daadwerkelijk afgenomen (hoofd)zaken toe te delen met daarbij een onderscheid tussen Drentse Maat en Niet Drentse Maat. Besloten is ook om dit voor de gehele post administratieve ondersteuning te doen, dus inclusief het onderdeel werkverdeling en rapportages. Dat betekent dat deze uren in het totaal van uren van zowel de Drentse Maat als de niet-Drentse Maat zijn meegenomen en als apart onderdeel in de detailtabellen van de DM en NDM zijn opgenomen. Omdat het een variabele verdeelsleutel betreft kan de balans pas definitief worden opgemaakt bij het opstellen van de jaarstukken

Tabel 3: Het totaal aan geboekte uren administratieve ondersteuning ten opzichte van ons jaarprogramma 2020 (28-08-2020)

Jaarprogramma 2020	JP2020 uren	Realisatie uren	% t.o.v JP2020
Admin. Ondersteuning	10.000	9.451	95%

De productie geeft op hoofdlijnen het beeld dat we op het gewenste niveau liggen wat betreft de uitvoering in uren, met een verschil van 0,1 %.

De benodigde inzet aan administratieve ondersteuning zit ruim boven de raming van het jaarprogramma. Deze aankomende overschrijding loopt in de lijn met de uiteindelijke overschrijding van deze post van 123% in 2019. In het komende jaarprogramma zullen wij onderzoeken of deze uren meer specifiek richting product of productgroep kunnen worden geschreven. Het zoveel mogelijk administratief ontzorgen van de zaakbehandelaars levert tegen lagere kosten een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van onze registraties.

5.2 Effecten Coronacrisis op de productie

Vanaf 12 maart werken onze medewerkers vanuit huis en op 16 maart is er een intelligente lock-down van kracht geworden in heel Nederland in verband met het Corona-virus. Uiteraard zal er wat productieverlies zijn opgetreden, maar kijkend naar de cijfers leveren we een goed resultaat. De effecten voor de productie kort samengevat:

- Het aantal vergunningen en meldingen blijft hierdoor wat achter, maar deze vrijkomende tijd wordt goed benut door deze in te zetten voor (het inlopen van de achterstanden in) de wettelijk verplichte actualisaties.
- Het toezicht op locatie is per 13 maart met onmiddellijke ingang gestaakt, m.u.v. de zaken die niet uitgesteld konden worden. Er werden bedrijfsbezoeken uitgevoerd o.a. bij klachten, calamiteiten, asbestsaneringen en handhavingstrajecten. De vrijgekomen tijd is gebruikt voor het afhandelen van lopende zaken, administratieve controles, projecten uit het ontwikkelprogramma, het optimaliseren

van onze registraties (o.a. t.b.v. risicogerichte toezicht), het versneld uitvoeren van energietoezicht en het voorbereiden van bedrijfsbezoeken. Per 1 juni is het toezicht weer met de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid opgestart. Het eventuele effect daarvan op onze reguliere productie en de toerekening van daarvoor ingezette capaciteit dient nader bepaald te worden.

- Door de Veiligheidsregio is onze inzet gevraagd voor het Toezicht op de Corona-verordening wanneer het nodig is. Hierop hebben wij ons voorbereid zodat we klaar staan als deze vraag zich voordoet.
- De effecten van de Coronacrisis bij bodem zijn uitgebleven. Bodemactiviteiten blijven doorgaan, meldingen blijven binnenkomen. Omdat de werkzaamheden in de buitenlucht plaatsvinden, kon ook het bodemtoezicht met in achtname van de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen worden uitgevoerd.
- Onze vakspecialisten (geluid, lucht, energie, externe veiligheid) en juristen zagen een daling in het aanbod van nieuwe zaken. De inzet van de vakspecialisten voor de Drentse Maat producten is echter hoger dan geraamd. Ook hier is de vrijkomende tijd nog steeds productief en goed benut binnen het eigen vakgebied.

5.3 Drentse Maat

Tabel 4: De uitvoering van onze Drentse Maat taken ten opzichte van ons jaarprogramma 2020 (28-08-2020)

RUD		AANTALLEN			UREN		
nr.	DRENTSE MAAT PRODUCTEN	Aantal zaken afgerond	JP 2020 Aantallen	Zaken in behandeling	Realisatie uren	JP 2020 (uren)	% tov JP2020 (uren)
VERGUNNINGEN EN MELDINGEN		889	1392	653	19484	31009	63%
101	Omgevingsvergunning Milieu - Oprichtingsvergunning	7	24	13	1.530	1.635	94%
102	Omgevingsvergunning Milieu - Revisievergunning	13	24	24	2.040	6.609	31%
103	Omgevingsvergunning Milieu - Milieuneutrale wijziging	38	61	8	2.515	832	302%
104	Omgevingsvergunning Milieu - Veranderen	16	50	20	2.400	3.756	64%
105	Omgevingsvergunning Milieu - OBM	10	32	10	215	454	47%
106	Omgevingsvergunning Milieu - Actualiseren	161	6	161	2.162	524	412%
107	Maatwerkvoorschrift Milieu	44	49	27	686	2.464	28%
108	Vooroverleg milieu	90	137	59	2.488	3.074	81%
109	Besluit Gelijkwaardigheid Activiteitenbesluit	1	1	1	0	4	0%
110	Intrekken van een vergunning	1	11	79	112	366	31%
111	Meldingen milieu	273	607	194	4.176	10.486	40%
112	Melding niet inrichting gebonden	33	40	2	67	47	143%
113	Ontheffing verboden	17	24	2	45	62	72%
114	Informatieverstrekking bedrijfsactiviteit en milieu	185	314	53	1.037	654	159%
115	Advisering Rijksprocedures	0	12	0	12	41	28%
TOEZICHT EN HANDHAVING (incl. Ketentoezicht)		3107	0	1483	25352	39670	64%
116	Toezicht (RGT+Extra)	978			19.346	32.172	60%
400	Asbest	1.772		23	2.427	3.373	72%
120	Klachten	357		255	3.218	2.973	108%
128	Ketentoezicht				214	892	24%
27	Beoordelen eMJV's		12		147	260	57%
BODEM		1490	1867	168	4307	7033	61%
121	Meldingen Besluit bodemkwaliteit	829	967	27	1.723	2.058	84%
122	Melding calamiteit bodem	13	6	7	18	865	2%
123	Toezicht bodemaspecten Wm-inrichtingen - tanksaneringen	4	152	3	38	144	26%
124	Toezicht Besluit bodemkwaliteit	382	484	93	1.284	1.245	103%
125	Toezicht niet ernstige gevallen bodemsanering	1	6	4	43	1.035	4%
126	Toezicht gebiedsgericht milieu	261	252	34	1.203	1.687	71%
Administratieve ondersteuning Drentse Maat					6.811		
Totaal Drentse Maat:		5.486			55.954	77.712	72%

Tabel 5: De inzet Drentse Maat ten opzichte van het jaarprogramma per deelnemer (28-08-2020)

Drentse Maat (DM)	JP2020 Uren	Realisatie Uren	% t.o.v. JP2020
Aa en Hunze	3.264	2.795	86%
Assen	5.348	3.533	66%
Borger-Odoorn	3.966	2.508	63%
Coevorden	6.117	5.433	89%
De Wolden	5.808	3.847	66%
Emmen	14.330	11.689	82%
Hoogeveen	6.966	4.467	64%
Meppel	5.639	2.627	47%
Midden-Drenthe	7.751	5.754	74%
Noordenveld	3.283	1.774	54%
Provincie Drenthe	8.172	7.577	93%
Tynaarlo	3.177	1.802	57%
Westerveld	3.891	2.148	55%
Totaal	77.712	55.954	72%

Veel producten binnen de Drentse Maat zijn vraag gestuurd, waardoor we niet in staat zijn goed sturing te geven aan de ureninzet per deelnemer. De producten actualisatie van de vergunningen en het reguliere toezicht RGT zijn wel planbaar. Actualisaties zijn afhankelijk van het bedrijfsbestand per deelnemer en gebonden aan wettelijke termijnen bij wetsontwikkelingen. Wat betreft de inzet van het regulier toezicht is sturing wel mogelijk en wordt getracht onze inzet zo goed mogelijk te verdelen over de prioritaire bedrijven bij de deelnemers.

5.3.1 Vergunningen en meldingen

Over het algemeen ligt de productie behorende tot de productgroep Vergunningen en meldingen nog steeds op koers. De volgende bijzonderheden zijn te vermelden:

- *Minder (grote) aanvragen en meldingen dan verwacht*

Een trend in 2020 is dat er minder (grote) vergunningaanvragen en meldingen zijn ingediend. Als oorzaak voor de minder ingediende vergunningaanvragen en meldingen zijn de Coronacrisis en de PAS/Stikstofproblematiek te benoemen. Daarnaast zou dit ook nog kunnen komen doordat toezicht in het begin van het jaar minder bij de bedrijven is geweest. Kleinere (bouw)aanvragen en nieuwe (creatieve) initiatieven hebben wel hun doorgang gevonden, waardoor meer integrale adviezen (zie 5.4.4.) in behandeling zijn genomen.

- *Veel inzet op actualisering van vergunningen*

Het percentage actualisatievergunningen ligt hoog. In de voorjaarsrapportage is ook al aangegeven dat dit komt doordat de LAP3 actualisaties (Landelijk AfvalbeheerPlan) en de actualisaties in het kader van de BBT-conclusies (Best Beschikbare Technieken) agrarisch en voedingsmiddelen in volle gang zijn. De ruimte die vrijkomt door de daling van vergunningaanvragen wordt onder andere weer zo benut. De zorg wordt wel geuit dat op het moment dat de samenleving en de bedrijven weer meer normaal gaan functioneren, verwacht wordt dat de aantallen vergunningaanvragen en meldingen waarschijnlijk langzaam zullen bijtrekken. Op dat moment zullen wij via het beschikbare inhuurbudget onze productie op orde houden. Met de kennis van nu omtrent de Coronacrisis verwachten wij in dit programmajaar nog geen significante stijging van de aantallen aanvragen en meldingen.

Door het, ten opzichte van het jaarprogramma, lagere aantal nieuwe vergunningaanvragen en meldingen zullen de aantallen voor de Drentse maatproducten zeer waarschijnlijk wat lager uitvallen dan geraamd. Belangrijk hierbij is dat op de actualisatie na alle producten vraag gestuurd zijn; wij hebben geen invloed op de indiening van aanvragen en meldingen (op de bedrijven na die vanuit toezicht zijn aangeschreven wegens overtreding van deze grondslag). De vrijgekomen tijd wordt nuttig gebruikt voor de wettelijk verplichte en dus noodzakelijke actualisaties.

- *Meer informatieverzoeken*

De PAS/Stikstofproblematiek zorgde voor meer informatieverzoeken dan verwacht.

- *Toename meldingen mobiele breekinstallaties door aanspreken branche*

Opvallend is wel dat de meldingen niet-inrichtingsgebonden (meldingen in het kader van het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval) hoger liggen dan geprognoseerd. De bedrijven, die gecertificeerd zijn puin te mogen breken en daarvoor een melding zou moeten doen, zijn hierop door ons aangesproken. Het indienen van de melding werd in het verleden te vaak nagelaten.

- *Herijking in urenraming gewenst bij milieuneutrale wijziging*

Het percentage bestede uren voor de milieuneutrale wijzigingen ligt aanzienlijk hoger dan geraamd, terwijl het aantal afgeronde milieuneutrale wijzigingen op niveau ligt. Er zijn relatief veel milieuneutrale wijzigingen bij de Provincie Drenthe afgehandeld en in behandeling. Onder dit product wordt ook de afhandeling van de overige aangevraagde Wabo-toestemmingen geboekt. Onze Frontoffice verzorgt bij deze toestemmingen alle procedurele stappen en boekt deze uren ook op dit product, waardoor we aan het einde van het jaar nog verder over de geraamde uren heen zullen gaan. De herijking op basis van een driejarig gemiddelde betrof alleen de aantallen en niet de uren. De overschrijding in uren past in het beeld over het afgelopen jaar. Het aantal actualisaties zal nog verder oplopen omdat er nog veel actualisaties in het onderhanden werk zit.

Uiteraard is herijking om te komen tot een verbetering van het jaarprogramma voor alle producten onderwerp van gesprek. Deze is hier benoemd in verband met de opvallend hoge mate van afwijking.

5.3.2 *Regulier toezicht*

- *Via Risicogericht toezicht doen wat nodig is.*

Het milieutoezicht in Drenthe is dit jaar gekoppeld aan een nieuw operationeel kader: het risicogericht toezicht (RGT). Hiermee is een einde gekomen aan het frequentiegericht toezicht op basis van de Drentse Maat. We gaan niet meer naar een bedrijf omdat het “aan de beurt is”, maar omdat hij op basis van een risico inschatting onze aandacht verlangt. Op dit moment is deze beoordeling nog niet locatiegerelateerd, maar (sub)branche-gerelateerd. Het RGT wordt hierdoor volledig branchegericht uitgevoerd.

Tegelijk met het opstarten van deze nieuwe toezichtstrategie is onderkend dat deze verder moet worden doorontwikkeld. De eerste stap is gezet. Via ervaring, data en verdere uitwerking wordt gebouwd aan een goed gefundeerde en werkende strategie. Dit traject vindt plaats binnen het ontwikkelprogramma. Bij deze doorontwikkeling zijn onze deelnemers nauw betrokken. De vernieuwd risico-matrix wordt gebruikt voor de jaarprogrammering 2021. Het overzicht van de in 2021 te bezoeken bedrijven is 1 november 2020 gereed.

- *Effecten van de coronacrisis op het toezicht*

De coronacrisis heeft het toezicht werk duidelijk beïnvloed. Wij anticiperen op de wijzigingen binnen de landelijke coronarichtlijnen van het RIVM. Vanaf 13 maart zijn de reguliere controles met onmiddellijke ingang gestaakt. Alleen voor zaken die niet uitgesteld konden worden werden bedrijfsbezoeken uitgevoerd, o.a. bij klachten, calamiteiten, asbestsaneringen en handhavingstrajecten.

We hebben ons in deze periode vooral gericht op het afwikkelen van lopende zaken van 2019 en het eerste gedeelte van 2020, de administratieve controles, projecten uit het ontwikkelprogramma (o.a. locatiebestand op orde), het optimaliseren van onze registraties t.b.v. RGT, het versneld uitvoeren van energietoezicht (informatieplicht) en het voorbereiden van bedrijfsbezoeken. Daarnaast is er gestart met het invoeren van een nieuwe manier van administratief controleren van bedrijven, waarbij de bedrijven ons informatie toesturen en er op basis van steekproeven een fysieke controle plaats gaat vinden. Vanaf 1 juni ontstond weer ruimte om ons toezicht daar waar mogelijk weer op te pakken. Wij blijven echter voorzichtig met het uitvoeren van fysieke bedrijfsbezoeken, de richtlijnen van de RIVM in acht nemend. Door de Veiligheidsregio is onze inzet gevraagd voor het Toezicht op de Corona-verordening wanneer het nodig is. Hierop hebben wij ons voorbereid zodat we klaar staan als deze vraag zich voordoet. Tot nu toe is er in dit kader nog geen beroep op ons gedaan om toezichtcapaciteit in te brengen. Wij zijn wel

vertegenwoordigd in het wekelijks Corona handhaving overleg Drenthe.

Extra inhuur nodig bij toezicht:

Voor het behalen van de productie is extra ingehuurd. Dit heeft te maken met het hoge (langdurig) ziekteverzuim binnen het team Toezicht & Handhaving, het opvangen van vacatureruimte, maar ook door productieverlies vanwege de keuze om vanwege schaarste op de arbeidsmarkt medewerkers aan te nemen die we zelf opleiden tot toezichthouder. Vorig jaar zijn er 7 toezichthouders, waarvan 5 in opleiding, bij ons aan de slag gegaan. Deze genomen maatregel was ingegeven door de krapte op de arbeidsmarkt en de noodzaak toch te trachten de gevraagde productie te kunnen leveren, ook op langere termijn. Aan deze keus zitten kansen maar ook risico's. Inmiddels is bij 2 personen het contract niet verlengd, waarvan bij een het contract vroegtijdig is stopgezet, in dit geval was ca. 1000 uur niet productief geboekt. De overige 5 (waarvan 1 ziek) draaien inmiddels mee in het primaire proces. De toezichthouders die we opleiden worden hierbij deze begeleid door een ervaren toezichthouder. De inzet op het gebied van kwaliteitsverbetering, zoals de hieronder toegelichte 4-ogen-check, drukt (nu nog) op de productiviteit in de zin van aantallen, maar zal zich duurzaam terugverdienen. Deze investering leidt tot een goed op elkaar afgestemde interne toezicht- en handhavingssketen wat bijvoorbeeld weer terug te zien is in een sterke verbetering van de datakwaliteit. De extra inhuur heeft mede bijgedragen tot een overschrijding van de personeelskosten. In de prognose is aangegeven hoe we hier voor het resterende jaar mee omgaan. Per 1 september 2020 zijn de uren inhuur per week met 42 uur gereduceerd.

Een voorbeeld van de kwaliteitsverbetering uitgelicht: de 4-ogen-check:

Binnen team Toezicht & Handhaving was het de gewoonte om uitgaande brieven te beoordelen, de "4-ogen check". Deze beoordeling richtte zich met name op de schrijfwijze en grammaticale fouten. De lage percentage databruikbaarheid over de periode 1 januari 2018 t/m 30 juni 2019 is aanleiding geweest om het blikveld van de "4-ogen check" te verruimen. De verruiming richt zich nu niet alleen de kwaliteit van de uitgaande brieven en databruikbaarheid. Het gaat veel verder. Ook de wijze van het omschrijven van wat tijdens een inspectie is beoordeeld op naleving, de omschrijving van een geconstateerde overtreding en het juist toepassen van de Landelijke Handhavingstrategie wordt in onze toezicht rapportages door de "4-ogen check" beoordeeld. Dit alles om de leesbaarheid van de rapportages te verhogen. Voor onzes opdrachtgevers, voor de burgers van Drenthe en andere betrokkenen. Met als hoger doel te voldoen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het verbod van willekeur en het verbod van misbruik van bevoegdheid.

Deze noodzakelijke wijze van "4-ogen check" geeft onder de inspecteurs ook spanning. Er rijzen vragen over "heb ik het in het verleden nooit goed gedaan", "waarom moet dit, ik snap toch wat er staat", "wat is de noodzaak dat ik het gedrag van de overtreder goed omschrijf" etc. Een moeilijk en taai proces, waarbij soms het voorzetten van een spiegel als intimiderend wordt ervaren. We hebben deze spanningen erkend. Om deze spanningen weg te nemen worden de inspecteurs begeleidt door Zuiderlicht. Het proces om te komen tot kwaliteitsverbetering, uniform en transparant werken vergt tijd, tijd die nu ten koste gaat van de productie in aantallen. Maar als dit proces doorlopen is zijn zaken duurzaam makkelijker overdraagbaar, gaan juridische trajecten meer adequaat, kunnen Boa's sneller overgaan tot het inzetten van strafrecht en werken we transparanter en beoordelen we meer uniform. De positieve doorwerking begint voorzichtig aan in beeld te komen. Zo zijn onze toezichtrapportages dusdanig verbeterd dat onze handhavingjuristen effectiever een vooraankondiging last onder dwangsom op kunnen stellen. Bovendien kregen wij recent van een opdrachtgever de opmerking dat de leesbaarheid van een toezichtrapport een stuk beter was dan voorheen.

Daar doen we het voor, een goede transparante toezichtrapportage om te laten zien dat we doen wat nodig is voor een schoon en veilig Drenthe!

- *Groei van data een vereiste voor trekken van conclusies*

Om inzicht te krijgen in de resultaten van het RGT is het nodig om in onze rapportages nieuwe indicatoren op te nemen. Evalueren en rapporteren van het RGT op basis van uren en aantallen toezichtbezoeken is zinloos; daarom is er aangesloten bij de methodiek van de risicomatrix. Belangrijk onderdeel binnen de risicomatrix is de naleving. Dit aspect wordt evenals in onze voorjaarsrapportage nu

per branche via twee verschillende invalshoeken gemonitord en in deze rapportage in beeld gebracht:

- Aantal overtredingen gerelateerd aan het mogelijke milieueffect
- Top 3 van de veel voorkomende overtredingen

Kanttekening is wel dat het aantal toezichtbezoeken nog gering is, waardoor er (voorlopig) nog geen conclusies kunnen worden verbonden aan deze informatie. Via de benoemde doorontwikkeling van het RGT is het mogelijk dat er nog wijzigingen worden aangebracht in de gebruikte indicatoren behorend bij het RGT, de wijze van meten en de wijze van het presenteren van de gegevens in onze rapportages

- *Op weg naar informatiesturing: sterke verbetering van onze databruikbaarheid*

Onze bevindingen leggen we o.a. vast ten behoeve van de Landelijke Handhavingsstrategie, Inspectievier (voor de samenwerking met de ketenpartners) en het Risicogerichte Toezicht. Op basis van deze groei in data zijn wij al beter in staat om via risicoanalyses te bepalen welke (sub)branches onze aandacht behoeven en te doen wat nodig is. Bij analyses is de bruikbaarheid van de data essentieel. Ten behoeve van het project RGT 1.0 is er, over de periode 01 januari 2018 t/m 30 juni 2019 een data-analyse uitgevoerd. Hierbij is onder andere gebleken dat de data-bruikbaarheid slechts 37% was. Om dit te verhogen is in januari 2020 de wijze van kwaliteitsborging van de registratie geïntensiveerd. Uit de laatste data-analyse is gebleken dat de bruikbare data inmiddels is gestegen naar 89%! Een prestatie waar het team Toezicht & Handhaving trots op is.

- *Bijna 1000 toezicht zaken afgerond*

In deze periode hebben wij 978 toezichtzaken voor u afgerond. Hieronder vallen:

- Controles bij bedrijven (gepland en ongepland);
- Hercontroles;
- Klachten
- Meldingen ongewone voorvallen;
- Opleveringscontroles;
- Administratieve controles;
- Controles voortkomend uit projecten (energie, stoppersregeling, vuurwerk etc.)

Van de 978 zaken die zijn afgerond, betreft het 458 zaken die betrekking hebben op (on)gepland toezicht bij bedrijven. Van de 458 afgeronde zaken, vallen er 235 onder de nieuwe systematiek van RGT. Het RGT kent nog een onderscheid tussen RGT-controles en steekproefcontroles. Gelet op de relatief nog geringe aantallen controles heeft dit onderscheid nog geen meerwaarde. In onderstaand tabel is weergegeven hoeveel controles we, per branche, hebben uitgevoerd.

Tabel 6: het aantal afgeronde toezichtzaken (28-08-2020)

Branche	Afgewerkte lopende zaken van voor 2020	zaken RGT 2020	Totaal afgerond
Afval	19	14	33
Agrarisch	90	44	134
Gebouwen en MKB	50	143	193
Industrie, Bouw, Metaal en Mobiliteit	64	34	98
Totaal	223	235	458

In onderstaande figuur laten wij zien in welke branche door ons overtredingen zijn geconstateerd, inclusief de bijbehorende urgentie. Er wordt gesproken over een risico-inschatting op milieuschade, welke aansluit bij de systematiek van de Landelijke Handhavings Strategie. Het betreft hier een inschatting van de milieuschade die zou kunnen ontstaan of inmiddels is ontstaan door niet naleving van het voorschrift.

Tevens is een top 3 weergegeven van de overtredingen waarop in deze periode toezicht of handhaving is ingezet. In de top 3 tabellen is ook de gemiddelde risico-inschatting opgenomen. Dit is gedaan omdat overtredingen binnen een bepaald aspect van risico kunnen verschillen. Een voorbeeld hiervan is het niet aanwezig zijn van een keuringscertificaat van een stookinstallatie ten opzichte van het lek zijn van de brandstoftoevoerleiding van een stookinstallatie. De eerste overtreding heeft een laag risico, de tweede overtreding een hoog risico.

Figuur 3: Overzichten aantal overtredingen gekoppeld aan urgentie per branche en top3 veel voorkomende overtredingen per branche

Branche Afval

Risico-inschatting overtredingen	Aantal overtredingen
Lage milieuschade	11
Geringe milieuschade	4
Matige Milieuschade	1
Dreigend en/of onomkeerbare milieuschade	9
Totaal	25

Top 3 veel voorkomende overtredingen	Aantal overtredingen	Gem. risico inschatting
Inwerking zijn zonder of strijdig met de omgevingsvergunning, dan wel Activiteitenbesluit	10	1,8
Bodembeschermende voorziening	6	2,8
Opslag vloeibare aardolieproducten in tanks	3	2,7

Branche Agrarisch

Risico-inschatting overtredingen	Aantal overtredingen
Lage milieuschade	22
Geringe milieuschade	26
Matige Milieuschade	45
Dreigend en/of onomkeerbare milieuschade	36
Totaal	129

Top 3 veel voorkomende overtredingen	Aantal overtredingen	Gem. risico inschatting
Inwerking zijn zonder of strijdig met de omgevingsvergunning, dan wel Activiteitenbesluit	36	1,8
Keuren en onderhoud stookinstallaties, vermogen > 100kW	24	3,8
Opslag drijfmest of digestaat	17	3

Branche Gebouwen en MKB

Risico-inschatting overtredingen	Aantal overtredingen
Lage milieuschade	10
Geringe milieuschade	12
Matige Milieuschade	15
Dreigend en/of onomkeerbare milieuschade	18
Totaal	55

Top 3 veel voorkomende overtredingen	Aantal overtredingen	Gem. risico inschatting
Keuren en onderhoud stookinstallaties, vermogen > 100kW	16	3,3
Energiebesparing	10	1,2
Inwerking zijn zonder of strijdig met de omgevingsvergunning, dan wel Activiteitenbesluit	7	2,7

Branche Industrie, Bouw, Metaal en Mobiliteit

Risico-inschatting overtredingen	Aantal overtredingen
Lage milieuschade	18
Geringe milieuschade	9
Matige Milieuschade	17
Dreigend en/of onomkeerbare milieuschade	10
Totaal	54

Top 3 veel voorkomende overtredingen	Aantal overtredingen	Gem. risico inschatting
Bodembeschermende voorziening	11	3
Inwerking zijn zonder of strijdig met de omgevingsvergunning, dan wel Activiteitenbesluit	8	1,9
Afvalbeheer	7	3,1

Opvallend aan de meest voorkomende overtredingen is dat bijna in alle branches “het inwerking zijn zonder of strijdig met de vigerende omgevingsvergunning of de gedane melding Activiteitenbesluit milieubeheer” terugkomt in de top 3 van de veel voorkomende overtredingen.

Tevens laten de overzichten van de meest voorkomende overtredingen zien dat elke branche specifieke overtredingen kennen. Voorbeeld hiervan zijn de overtredingen op de bepalingen met betrekking tot stookinstallaties binnen de Branche Gebouwen en MKB of overtredingen die betrekking hebben opslag van dunne mest en digestaat binnen de Branche Agrarisch.

In de brancheplannen voor het volgende jaar worden de resultaten van dit jaar betrokken. Er vindt dan een analyse plaats waarin wordt bekeken welke strategie het meest effectief is om de naleving van de meest voorkomende voorschriften per branche te bewerkstelligen. Er is nog geen keuze gemaakt op welke eenduidige methodiek dit gaat plaatsvinden. Voor de hand ligt om hiervoor “De Tafel van 11” toe te passen. (De Tafel van 11 is een samenhangende opsomming van gedragswetenschappelijke variabelen

(dimensies), die bepalend zijn voor de mate van naleving van regelgeving).

Afhankelijk van de interventie (bepaald op basis van de Landelijke Handhaving Strategie) krijgt de onder toezicht gestelde de mogelijkheid om de overtreding op te heffen. Het kan voorkomen dat alleen toezicht niet leidt tot het opheffen van de overtreding en dat een zwaardere interventie nodig is of een opschaling naar handhaving nodig is. Bestuursrechtelijk uit handhaving zich over het algemeen in het versturen van een vooraankondiging last onder dwangsom (VLOD) en/of het daadwerkelijk opleggen van een last onder dwangsom (LOD). In onderstaande tabel is weergegeven in hoeveel situaties wij over zijn gegaan op deze wijzen van interventie.

Tabel 7: Bestuurlijke handhaving per branche

Branche	Vooraankondiging last onder dwangsom	Besluit last onder dwangsom
Afval	3	2
Agrarisch	20	6
Gebouwen en MKB	9	1
Industrie, Bouw, Metaal en Mobiliteit	7	3
Totaal	39	12

5.3.3 Handhaving

- *Boa-taakuitvoering in de knel*

Voor toezicht en handhaving wordt sinds 2018 gewerkt aan de invoering van de door alle deelnemers vastgestelde Landelijke Handhavingstrategie (LHS). Toepassing van dit kader vergt structureel meer tijd dan de werkwijze op basis van het oude beleid. In 2018 en 2019 was nog extra BOA-capaciteit beschikbaar, gekoppeld aan het traject van de invoering van de LHS. Dit project is echter beëindigd en er zijn geen extra uren meer beschikbaar gesteld bovenop de formatie. Voor strafrechtelijke handhaving is binnen het jaarprogramma onvoldoende capaciteit om de noodzakelijke inzet van BOA's mogelijk te maken zonder dat daarvoor andere reguliere taken van BOA's blijven liggen. Daardoor stagneert de strafrechtelijke handhaving en kunnen nieuwe zaken niet meer worden opgepakt terwijl daar wel dringende noodzaak toe bestaat. Deze stagnatie in het oppakken van strafzaken wordt beschouwd als een ernstig knelpunt in de toezicht- en handhavingketen, die ook in gesprekken met het OM aan de orde zijn gesteld. Wij hebben een BOA-toezichthouder van bodem inmiddels voor 700 uur extra vrijgemaakt voor het uitvoeren van BOA-taken milieu. Voor de vrijkomende bodemtaken wordt extra ingehuurd. Ook hebben wij een medewerker laten opleiden om BOA werkzaamheden uit te voeren. Deze heeft echter nog begeleiding nodig van de ervaren BOA's voordat hij volledig als BOA kan worden ingezet. Uit onze analyse blijkt dat hier sprake is van een structureel tekort dat in omvang toeneemt door betere toepassing van de LHS en het daar uitvloeiende extra werk. Daarnaast levert naar verwachting ook het risicogericht toezicht op termijn extra werk op omdat meer overtredingen worden geconstateerd. Wij schatten in dat om het programma van volgend jaar goed uit te kunnen voeren circa 3 Fte aan BOA capaciteit is benodigd. Dit betekent dat een relatief grote uitbreiding in het voor strafrecht beschikbare uren nodig is. Bij het gelijkblijven van de toezichtsuren betekent extra inzet op strafrecht minder inzet op toezicht. Voor 2020 is in de planning uitgegaan van een benodigde BOA inzet van 1260 uren. Samen met onze deelnemers zullen wij ons inzetten om te komen tot een structurele oplossing.

- *Toepassing van strafrecht en bestuursrecht*

Er zijn door onze Boa's in de afgelopen periode 12 strafrechtelijke onderzoeken gestart. Bij een 7-tal daarvan is er een samenhang met een bestuursrechtelijk traject.

Bij zaken waar er geen samenhang is tussen strafrecht en bestuursrecht komt dit doorgaans doordat een bestuursrechtelijk optreden niet meer mogelijk is omdat de gevolgen van de verboden gedraging niet

meer herstelbaar zijn en/of een herhaling niet aan de orde is. Een voorbeeld hiervan is het slopen van

Tabel 8: Inzet handhaving sinstrumenten tot 28-08-

Inzet handhaving	aantal
Vooraankondigingen LOD	41
Dwangsommen	13
Bestuursdwang	1
Strafrechtelijk onderzoek	12

een asbesthoudende schuur waarbij de werkzaamheden zijn voltooid en het afval reeds is afgevoerd.

- *Minder toezicht werkt door in benodigde inzet handhavingszaken*

Als gevolg van de corona crisis zijn er minder reguliere toezicht bezoeken uitgevoerd. Hierdoor zijn er ook minder handhavingszaken ontstaan. Ook een interne kwaliteitsverbetering en het op orde brengen van administratie bij toezicht heeft ertoe geleid dat er minder nieuwe handhavingszaken ontstaan. Er zijn ook minder bezwaar- en beroepszaken behandeld, waarschijnlijk als gevolg van de vermindering in handhavingszaken. Er zijn in verband met de bestaande hoge werkvoorraad en nieuwe urgente handhavingszaken geen overcapaciteitsproblemen ontstaan bij team juridisch. Een hausse aan nieuwe handhavingszaken door het verminderen van Corona-maatregelen heeft zich nog niet aangediend. Dit kan zich nog altijd voordoen. Dat blijft echter afwachten. In dat geval zal extra inhuur nodig zijn waardoor het al dreigende financiële tekort verder zal toenemen. In afgelopen periode is in totaal € 29.500,-- aan dwangsommen verbeurd. Om de verbeurde bedragen in te vorderen zijn invorderingsprocedures ingezet. Een procedure is al afgerond, daar is bezwaar tegen aangetekend.

5.3.4 Klachten en ongewone voorvallen

Onze geraamde inzet voor het gehele programmajaar voor het afhandelen van klachten en ongewone voorvallen is inmiddels overschreden Dit was ook te voorzien doordat:

- in tegenstelling tot de voorgaande jaren er nu de afspraak geldt dat alle uren die betrekken hebben op een afhandeling van een klacht ook geboekt worden onder dit product (incl. advisering, toezicht en handhavingsvervolg en juridische ondersteuning). Deze wijze van registreren geeft ons inzicht in het totaal aantal uren wat de klachtenafhandeling organisatie breed ons kost.
- Deze post ten opzichte van de voorgaande jaren met 1000 uur is afgeschaald.

De huidige resultaten zullen worden betrokken voor een betere raming van het jaarprogramma 2021. De prognose voor dit jaar is dat we dit jaar de urenraming met circa 150% gaan overschrijden.

Voor de gemaakte uren hebben we 357 zaken afgerond die betrekking hebben op klachten en ongewone voorvallen. Het aantal zaken is onder te verdelen in 315 klachten en 42 meldingen ongewone voorvallen.

Tabel 9 : Klachtenafhandeling verdeeld naar grondslag

Grondslag klacht	Aantal afgeronde zaken
Bedrijf	74
Bodem	22
Geluid	70
Lozing	3
Lucht	58
Overig	68
Piket	20
Totaal	315

Bij het behandelen van een klacht blijkt in sommige gevallen dat noch een gemeente noch de provincie het aangewezen bevoegde gezag is. Een voorbeeld hiervan is het uitrijden van mest, hiervoor is de NVWA de toezichthoudende autoriteit. In dergelijke gevallen voorzien wij de klager van de nodige informatie en/of geven de klacht door aan het juiste bevoegde gezag

Bijna de helft van de ongewone voorvallen, waarbij milieuschade is ontstaan of is te verwachten, zijn afkomstig van bedrijven die vallen onder het bevoegde gezag van de provincie Drenthe. Dit komt voornamelijk omdat deze bedrijven bekend zijn met deze verplichting. Dit neemt niet weg dat er ongewone voorvallen plaatsvinden bij bedrijven waar een gemeente het bevoegd gezag is. Tijdens de toezichtbezoeken attenderen wij bedrijven op deze verplichting en geven hun informatie over hoe een ongewoon voorval gemeld moet worden.

5.3.5 *Ketentoezicht*

Wij richten ons dit jaar op de thema's afval, asbest en biomassa-vergisting. Binnen het thema asbest wordt een scan gemaakt van de afvalstromen welke asbest bevatten. Deze stromen worden d.m.v. data-analyse en data combinatie in beeld gebracht, en getoetst op wettelijke kaders. Een van de twee speerpunten hierin zijn de milieustraten. Hierbinnen inventariseren wij de manier van afvalverwerking van asbest en de registratie daarvan. In de eerste vier maanden zijn wij bij één milieustraat een pilot gestart om het innemen, opslaan en werken met asbest naar een veiliger werkwijze te brengen. Deze pilot hebben we opgestart in de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Tynaarlo. Deze pilot wordt in 2020 bij alle milieustraten in Drenthe uitgerold

5.3.6 *Energietoezicht*

Het belang van energiebesparing wordt steeds groter. Naast de speciale opdracht van de gemeente Emmen en de provincie Drenthe is in het jaarprogramma 1.253 uur expliciet opgenomen voor energietoezicht. Voor de gemeente Emmen worden binnen deze opdracht in de laatste vier maanden van 2020 nog 40 bedrijven bezocht om te beoordelen of er wordt voldaan aan de verplichting om energiebesparende maatregelen door te voeren. Binnen het project van de provincie Drenthe zijn in het kader van energietoezicht 16 bedrijven bezocht en de zaken hiervan afgerond. De resterende toezichtbezoeken en zaken binnen dit project worden voor 1 januari 2021 afgerond.

Naast de projecten en uren in het jaarprogramma hebben wij een subsidie ontvangen vanuit de landelijke regeling 'Versterkte uitvoering energietoezicht'. Doel hiervan is om toezichthouders meer ervaring op te laten doen met energietoezicht en ze door een derde te laten begeleiden. Hiervoor zijn 170 bedrijven geselecteerd voor energietoezicht en zijn 19 specifieke checklisten gemaakt.

Na 1 juni 2020 zijn we gestart met het uitvoeren van energietoezicht bij de geselecteerde bedrijven. In het Activiteitenbesluit is opgenomen dat wanneer een bedrijf 25.000 3 aardgas en/of 50.000 kWh aan elektriciteit verbruikt het moet voldoen aan de informatieplicht. Zij kunnen aan deze informatieplicht voldoen door elke vier jaar een energierapport via het loket van de RVO in te dienen. Van de RVO hebben wij het signaal ontvangen dat circa 4600 bedrijven in Drenthe de informatieplicht hebben, maar nog niet aan hebben voldaan. Dit is voor ons reden geweest om deze bedrijven aan te schrijven op de informatieplicht. Op deze aanschrijving hebben wij tot nu toe meer dan 1200 reacties gehad. Met de bedrijven die niet hebben gereageerd nemen wij contact op. Wanneer een bedrijf nog niet aan de informatieplicht heeft voldaan bestaat de mogelijkheid dat wij handhavend op gaan treden.

5.3.7 *Toezicht op asbest*

Er zijn in totaal 1464 asbestsloopmeldingen ingediend en voorzien van een advies. Op basis van deze meldingen zijn meer dan 308 toezicht bezoeken uitgevoerd.

Verreweg de meeste tekortkomingen tijdens een toezicht bezoek zijn ter plekke op te lossen. Het gaat hier om relatief kleine tekortkomingen zoals het ontbreken van een bordje of een lint. In de praktijk komt het steeds vaker voor dat asbestsaneerders afstemmen met onze medewerkers en dat daardoor handhaving kan worden voorkomen. Uit een door ons uitgevoerd onderzoek is gebleken dat saneerders de eindtijden niet op de juiste wijze invoeren in het Landelijk Asbest Volg Systeem (LAVS). Om dit te verbeteren besteden onze inspecteurs hier tijdens hun inspecties aandacht aan. Asbestsaneerders kennen steeds beter de route naar ons, dit merken wij onder andere door dat ze afwijkingen in het werkplan in een eerder stadium aan ons kenbaar maken. Op basis van toezicht is er driemaal een procesverbaal opgemaakt tegen de asbestsaneerders. Het Openbaar Ministerie heeft aan de overtreders een schikkingsvoorstel gedaan.

Bij twee illegale asbestsaneringen is handhavend opgetreden. In een geval was het verzenden van een vooraankondiging last onder dwangsom voldoende op de geconstateerde overtredingen op te heffen. De aard van de overtredingen in het andere geval waren dermate ernstig dat er daadwerkelijk een last

onder dwangsom is opgelegd. Bovendien was het, doordat de openbare ruimte met asbest besmet is geraakt, noodzakelijk om een last onder bestuursdwang op te leggen.

In regionaal verband wordt er meer afstemming gezocht met partners als de ODG en de FUMO. Hiermee willen we voorkomen dat asbestsaneerders met een slecht naleefgedrag vrij spel hebben in andere regio's. Samen wordt nagedacht hoe er zoveel mogelijk uniformiteit kan worden toegepast.

Op landelijk niveau zijn wij lid en deelnemer aan de werkkamer asbest van OD.nl.

Bij het beoordelen van de asbestinventarisatierapporten is een aantal malen waargenomen dat deze niet overeenkomstig de eisen zijn opgesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de certificerende instelling van het asbestinventarisatiebureau door ons meerdere malen is geïnformeerd. Overtredingen van inventarisatiebureaus kunnen niet gesanctioneerd worden door ons, maar uitsluitend door de certificerende instelling van dat bureau.

5.3.8 Beoordelen e-MJV's 2020 (elektronische milieujaarverslagen)

Het e-MJV is een jaarlijkse milieurapportage door bedrijven met grote emissies, waarin zij rapporteren over hun afval, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem. De rapportages worden gedaan in het kader van de 'EG-verordening PRTR', die rechtstreeks werkend is voor alle lidstaten. Het beoordelen van de eMJV is een taak van de omgevingsdiensten. Bedrijfstakingen die een eMJV moeten opstellen zijn verplicht deze voor 1 april aan te leveren. Vervolgens heeft een omgevingsdienst tot 1 juli de tijd de e-MJV te beoordelen op volledigheid, consistentie en geloofwaardigheid.

In het Jaarprogramma is geraamd dat er in 2020 12 eMJV's beoordeeld worden. In de praktijk is gebleken dat aantal bedrijven in Drenthe die de verplichting om een eMJV aan te leveren groter is, namelijk 38 bedrijven. Deze bedrijven hebben voldaan aan hun verplichting om voor 1 april 2020 hun eMJV's aan te leveren. Door ons zijn deze eMJV's beoordeeld. Uit deze beoordeling is gebleken dat er 15 e-MJV's voldoen aan de gestelde eisen, 8 e-MJV's moeten door betreffende bedrijven worden aangevuld en van de laatste 14 e-MJV's is de beoordeling nog niet geheel afgerond.

Gelet op de impact van de Corona-crisis zijn wij tussen 13 maart en 1 juni niet in staat geweest om verificatie van de aangeleverde gegevens, daar waar nodig, tijdens een bedrijfsbezoek uit te voeren. Naar verwachting zullen de werkzaamheden eind van dit jaar volledig zijn afgerond.

5.3.9 Piket

We hebben 2 piketgroepen, noord en zuid. Beide groepen zijn bekend bij de meldkamer van Pricon en de Meldkamer Noord-Nederland (MKNN). Bij een aantal incidenten is ons piket opgenomen in het meldingsclassificatiesysteem. Indien een incident zich voordoet waarbij onze inzet misschien nodig is belt de centralist van de MKNN de piketmedewerker. Een Asbestbrand of een opgeschaald incident (GRIP) zijn hier voorbeelden van.

- Voor piket noord zijn er 53 meldingen geweest. In de afgelopen vier maanden zijn voor deze piketgroep de meest aansprekende inzetten geweest bij drie GRIP 1 situaties in de gemeenten Assen, Meppel en Midden-Drenthe. Daarnaast is er door de Politie drie keer beroep gedaan op deze piket groep om milieutechnische ondersteuning te beiden bij drugs gerelateerde zaken. Deze zaken speelden zich af in de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo. Ook is ondersteuning geleverd aan de gemeente Aa en Hunze en de VRD in relatie tot een recreatiepark in Anloo.
- Voor piket zuid zijn er eveneens 53 meldingen binnengekomen. Bij drie meldingen was sprake van een GRIP 1 situatie, deze speelden zich af in de gemeenten Borger-Odoorn en Hoogeveen. In de gemeente De Wolden heeft de Politie ons gevraagd milieutechnische advies te geven bij het ontmantelen bij een drugslaboratorium.
- Bij vier inzetten van deze piketgroep was sprake van het vrijkomen van asbest bij branden.

5.3.10 Drentse maat bodem

De Coronacrisis is niet van invloed op het grondverzet en de grondstromen in Drenthe. Het aantal meldingen Besluit bodemkwaliteit (Bbk) liggen voor een zestal gemeenten hoger dan is geprognostiseerd in het jaarprogramma. Toezicht op de grondstromen en het grondverzet gaat gewoon door, met inachtneming van de nodige afstand.

In een aantal gemeenten liggen de meldingen hoger dan gepland in het jaarprogramma. De oorzaak is dat er ontwikkelingen zijn in de desbetreffende gemeente waardoor het aantal meldingen logischerwijs omhooggaat. Het gemiddelde aantal toezichtzaken voldoet aan de afspraak dat bij 50% van het aantal binnengekomen meldingen toezicht wordt gehouden. Daar waar dit geen 50% is geweest ligt de oorzaak in het feit dat de melding niet altijd direct tot uitvoering komt of nog in uitvoering is en dus nog niet is afgerond.

We zien dat het aantal gemelde calamiteiten hoger uit zal komen dan is geprognostiseerd in het jaarprogramma.

5.4 De Niet Drentse Maat

Tabel 10 : De uitvoering van onze Niet Drentse Maat taken ten opzichte van ons jaarprogramma 2020 (28-08-2020)

Product nr. / -groep	NIET DRENTSE MAAT	Realisatie uren	JP2020 uren	% tov het JP2020
200	Bodem	17.343	25.903	67%
300	Geluid lucht en externe veiligheid	4.481	8.653	52%
500	Juridische ondersteuning	965	993	97%
600	Milieuspecialistische taken	4.799	6.531	73%
700	Projecten	694	1.806	38%
801	Vergunningn ontbranden vuurwerk	309	1.059	29%
901	Ontheffing TUG	203	350	58%
1001	Toezicht ontbranden vuurwerk	139	618	23%
1101	Toezicht TUG	0	57	0%
1201	Boa's (Vrijveld toezicht)	1.139	2.348	49%
1300	Extra werk deelnemers	807	2.654	30%
*	Administratieve ondersteuning NDM	2.640		
Totaal		33.518	50.972	66%

Tabel 11: De inzet Niet Drentse Maat ten opzichte van het jaarprogramma per deelnemer (28-08-2008)

Niet Drentse Maat (NDM)	Totale inzet uren	JP2020 Uren	% t.o.v. JP2020
Aa en Hunze	394	908	43%
Assen	2.761	3.374	82%
Borger-Odoorn	658	607	108%
Coevorden	1.213	1.504	81%
De Wolden	1.110	2.105	53%
Emmen	9.376	14.311	66%
Hoogeveen	1.886	3.352	56%
Meppel	1.322	1.939	68%
Midden-Drenthe	1.810	1.952	93%
Noordenveld	813	1.409	58%
Provincie Drenthe	10.461	17.477	60%
Tynaarlo	937	995	94%
Westerveld	848	1.039	82%
Totaal	33.590	50.972	66%

5.4.1 Bodem

De reguliere werkzaamheden in het kader van bodemadvies, bodeminformatie en beoordelen van bodemonderzoeken voor onder andere bouwaanvragen en bestemmingsplannen loopt zoals gepland. De Coronacrisis is niet van invloed op de werkzaamheden. Wel is er voor een paar gemeenten de ureninzet teruggelopen. We werken vraag gestuurd. Er zijn o.a. minder bodeminformatievragen van de desbetreffende gemeenten doorgezet.

De volgende bijzonderheden zijn te melden m.b.t. de uitvoering van onze bodemtaken:

- *Nota Bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten*

Begin dit jaar zijn voor de deelnemende gemeenten bouwstenen opgesteld voor de vaststelling van de Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaarten. De nieuwe Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten is een samenwerking van gemeenten in Drenthe, waardoor grondverzet tussen gemeenten gemakkelijker wordt.

Alle bodemkwaliteitskaarten zijn ge-updatet voor PFAS.

In sommige gemeenten is de Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaarten vastgesteld. In andere gemeenten liggen de stukken ter inzage en worden ze in het laatste kwartaal van 2020 vastgesteld.

- *Bijdrage geleverd aan het landelijk nieuwe Tijdelijk HandelingsKader PFAS*

Wij hebben een flinke inhoudelijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het Tijdelijk Handelingskader PFAS door deelname in het kernteam PFAS en tegenlezen van de conceptteksten van het ministerie. De verwachting is dat het landelijke definitieve handelingskader eind 2020/begin 2021 gereed zal zijn.

- *Warmte Koude Opslag (WKO), een stijgende trend*

Voor alle Drentse gemeenten samen zijn er 97 meldingen voor de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen afgehandeld. Daarbij gaat het ook om projecten waar bij meerdere woningen gesloten bodemenergiesystemen worden aangelegd.

Gezien de huidige energietransitie mag verwacht worden dat de ingezette stijgende trend van WKO meldingen de komende jaren nog verder zal toenemen.

De meldingen voor de gesloten bodemenergiesystemen worden door ons ook geregistreerd in het Landelijk Grondwater Register (LGR). Door het opnemen van het bodemenergiesysteem in het LGR kan bij eventuele nieuwe initiatieven in de omgeving rekening worden gehouden met bestaande systemen. Dit om te voorkomen dat bodemenergiesystemen elkaar negatief gaan beïnvloeden waardoor het doelmatig functioneren wordt geschaad.

Voor één gemeente is het project voor het opstellen van een Bodemenergieplan afgerond. Het bodemenergieplan en de Verordening liggen bij de desbetreffende gemeente ter inzage, waarna deze zal worden vastgesteld.

Toezicht bij de aanleg van een WKO-installatie (mechanisch boren) gaat gewoon door in de Corona-tijd met inachtneming van de 1,5 m.

- *Toename van drugs-gerelateerde zaken*

Wij zijn betrokken bij diverse druggerelateerde zaken. Deze zaken spelen zich af in diverse gemeenten. Het concept drugprotocol is gehanteerd in de zaken.

- Eén sanering van een drugsdump is gestart. De grondwatersanering die in fase 2 zal plaatsvinden wordt verder uitgewerkt.
- Na de ontmanteling van een methamfetamine lab is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er een verontreiniging in grond en grondwater zit.
- Bij de ontmanteling van een amfetamine lab blijken mestkelders nog vol te zitten inclusief chemisch drugs afval. Deze moeten worden geledigd alvorens bodemonderzoek wordt uitgevoerd.
- Na ontmanteling van een lab door de Landelijke Forensische Opsporing (LFO) is een eerste inschatting van de kwaliteit van bodem en water gedaan in samenwerking met het Waterschap. Bodemonderzoek is nodig. Bestuursrechtelijke aanschrijving zal plaatsvinden.
- Bij het vinden van vaten met drugsafval in een aantal gemeenten zijn wij betrokken en is advies gegeven met betrekking tot het uitvoeren van bodemonderzoeken.

- *Calamiteiten*

Wij zijn betrokken bij diverse calamiteiten. Genoemd kan worden een oliecalamiteit, autobrand, toepassen grond zonder melding, opslag verontreinigd slib op onbedekte bodem. Wij werken nauw samen met de milieupolitie. De politie pakt sommige zaken strafrechtelijk op.

- *Voortgang in het gebiedsgericht grondwaterbeheer*

Burgemeester en Wethouders van een gemeente, Gedeputeerde Staten en de Waterleidingmaatschappij Drenthe hebben ingestemd met het gebieds- en uitvoeringsplan en tekenen binnenkort een bestuursovereenkomst voor een gezamenlijke uitvoering. Het Wbb instemmingsbesluit met het gebiedsplan ligt momenteel ter inzage.

Ook voor een andere gemeente wordt een gebiedsplan opgesteld. Er wordt momenteel gewerkt aan de planvorming.

- *Handhavingsverzoek rubbergranulaat kunstgrasvelden.*

Bij een gemeente is een verzoek tot bestuursrechtelijke handhaving binnengekomen betreffende de aanwezigheid van rubbergranulaat als infill-materiaal op kunstgrasvelden en de daarmee verbonden milieuverontreiniging. In elke provincie is een dergelijk verzoek binnengekomen. In landelijk verband is overleg geweest met diverse omgevingsdiensten. Geconstateerd is dat iedere situatie een eigen aanpak vereist. Met de desbetreffende gemeente is overleg over het vervolg. Tevens loopt nog de juridische inbreng.

- *Bodeminformatievoorziening is meer dan het bodeminformatiesysteem (BIS)*

Wij begeleiden het project bodeminformatievoorziening Drenthe. De afgelopen maanden is gewerkt aan het ontwikkelen van een visie en het optimaliseren van data in het bodeminformatiesysteem. De beheerorganisatie wordt onder de loep genomen. Duidelijk is geworden dat de bodeminformatievoorziening meer is dan het bodeminformatiesysteem. De bodeminformatievoorziening is het geheel wat nodig is om bodeminformatie te verzorgen. En daarmee is de verbetering van de gehele bodeminformatievoorziening een gezamenlijke opgave van zowel de gemeenten, provincie als de RUD Drenthe. Samen met de opdrachtgevers hebben wij een projectgroep opgestart waarin deze opgave wordt onderzocht en projecten worden aangepakt.

5.4.2 *Geluid, externe veiligheid en lucht - bijzonderheden*

Effecten Coronacrisis

De lichte daling in vergunningaanvragen en meldingen en het tijdelijk stilvallen van het reguliere toezicht, de gesloten horeca, de streep door vele evenementen, werken opvallend genoeg niet dalend door op de inzet vanuit de specialisten op de DM-producten. Inzet is met name bij vooroverleg en klachten nodig.

- *Geluid*

We zien een groeiend aandeel voor de geluidsspecialisten op het DM-product klachten (dit ondanks het feit dat er minder buitenevenementen zijn geweest en de horeca gesloten is geweest en momenteel beperkt is in het organiseren van festiviteiten). Hierdoor lijkt ook een stukje regulier advies wat vertraging op te lopen. Klachten zijn vaak acuut waarbij direct inzet wordt gevraagd.

De geluidsadvisering NDM werk blijft binnen de marges al zien wij de vraag vanuit de opdrachtgevers na de zomervakantie wel weer behoorlijk stijgen. Gezien het feit dat een tweetal geluidsspecialisten binnenkort met pensioen gaan levert dit in de resterende periode van het jaar extra werkdruk bij de collega's.

Voor de Omgevingswet zien wij ook dat aan de voorkant van beleid extra expertise-inzet nodig zal zijn. Geluidsnormering verdwijnt, evenals de geurnormering, uit het Activiteitenbesluit en zal zijn plaats krijgen binnen de op te stellen omgevingsplannen.

- *Lucht*

Ook voor het thema lucht zien we een groeiend aandeel op het DM-product klachten. Luchtonderzoek wordt steeds meer gevraagd. Daarmee wordt het aanbod van werk voor onze luchtspecialisten groter. Dit zien we deels in de uren terug. Voor procedures heeft dit af en toe tot gevolg dat de reguliere adviestermijn onder druk komt te staan.

Project ZZS

De drie noordelijke provincies (Groningen, Fryslân en Drenthe) hebben in 2019 besloten deze uitvraag gezamenlijk uit te laten voeren door de drie Noordelijke Omgevingsdiensten, de FUMO en de ODG en de RUD Drenthe.

Op basis van de ervaringen van 2019 is op zorgvuldige wijze en vooruitlopend op een landelijk nog in ontwikkeling zijnde kader door de drie betrokken noordelijke gedeputeerden een nieuwe werkwijze voor

Noord-Nederland vastgesteld. Door niet te hoeven wachten op deze landelijke handreiking zijn we in staat de uitvraag verder actief op te pakken en de deadline van 1 januari 2021 naar alle waarschijnlijkheid – bij medewerking van de betreffende bedrijven- te halen, zowel voor de afvalbedrijven, als voor de overige provinciale bedrijven.

In dit overzicht zijn de bedrijven welke aangemerkt zijn als BRZO+ bedrijf niet meegenomen. Uitvoering voor de BRZO+ bedrijven wordt verzorgd door Omgevingsdienst Groningen.

In navolging van dit provinciale project zal de komende jaren ook voor gemeentelijke bedrijven inzichtelijk moeten worden waar sprake is van het gebruik of ontstaan van ZZS.

Tabel 12: Stand van zaken uitvoering project ZZS (28-08-2020)

Uitvoering project ZZS(*)	Aantal	Aandeel
Totaal aantal provinciale inrichtingen (niet zijnde BRZO+)	36	
Aantal afvalbedrijven	23	64%
Aantal niet zijnde afvalbedrijven	13	36%
Totaal aantal quikscans uitgevoerd	22	61%
Totaal aantal beoordelingen gestart	22	61%
Totaal aantal beoordelingen volledig afgerond	10	28%
Aantal handhavingszaken	0	

- *Externe Veiligheid*

Er worden relatief veel uren besteed aan de ontwikkelingen nodig vanuit de Omgevingswet (project 3Noord-EV). Wat betreft de advisering zijn verder geen bijzonderheden te melden.

5.4.3 Juridische ondersteuning - bijzonderheden

- *Sterke toename Wob-verzoeken in aantal en omvang*

Het aantal verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is flink toegenomen. Bijna het dubbele aantal verzoeken van vorig jaar, zijn dit jaar al afgehandeld (namelijk 15 Wob-verzoeken). Als gevolg van de toename in de aantallen en de grote omvang van een aantal verzoeken, hebben wij juridische ondersteuning moeten inhuren. Wij verwachten dat deze tendens zal blijven bestaan, waarmee de behandeling van Wob-verzoeken structureel van karakter wordt. Onze organisatie zal hierop moeten anticiperen. Er zijn/worden aparte afspraken gemaakt met opdrachtgevers waarbij de uren voor de behandeling van Wob-verzoeken worden overschreden ten opzichte van de uren die in het jaarprogramma zijn opgenomen. Drie Wob-verzoeken waren gericht aan de RUD Drenthe. De uren voor de behandeling daarvan (tot nu toe 111) zijn niet in het jaarprogramma begroot. Voor een adequate behandeling van de Wob-verzoeken is het wenselijk om in de jaarprogramma's voor het komende jaar bij alle opdrachtgevers extra budget te reserveren, zodat wij hier ook qua bemensing voldoende voor zijn geëquipeerd. Ook voor het oplossen van dit knelpunt treden wij in overleg met onze deelnemers hoe hiermee om te gaan in de komende jaren.

5.4.4 Milieuspecialistische taken (m.e.r. en integrale advisering)

Over het algemeen zijn er relatief meer uren besteed aan integrale adviezen en m.e.r.-beoordelingen dan de jaren ervoor. In de eerste 8 maanden van 2020 zijn zo'n 70 % van de begrote uren aan integrale adviezen en m.e.r.-beoordelingen gebruikt.

Het aantal integrale adviezen ligt iets hoger dan de jaren ervoor (in 2020 zijn er 345 afgehandeld en 66 in behandeling). Wat hierbij opvalt is dat ondernemers blijven zoeken in deze Corona tijd om maximaal in te kunnen spelen op de Corona-bepalingen. Dit heeft een opvallend aantal bijbehorende creatieve initiatieven opgeleverd, die voor een integraal advies aan ons worden voorgelegd.

Het aantal m.e.r.-beoordelingen ligt iets lager dan de afgelopen jaren (in 2020 zijn er 30 afgerond en 12 in behandeling).

5.4.5 Aanpak asbestdaken in Drenthe

Mede door de inspanningen van de ambtelijke werkgroep waarin wij samen met de provincie en alle Drentse gemeenten de aanpak afstemmen en de publiciteit over de asbestkaart is er vanaf 2017 daadwerkelijk een versnelling opgetreden van gesaneerde asbestdaken in Drenthe.

Nadat op 4 juni 2019 de Eerste Kamer het wetsvoorstel dat de grondslag moest bieden voor een asbestdakenverbod heeft verworpen, is ook in 2020 door verschillende partijen landelijk gewerkt aan het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst waarin activiteiten staan die moeten leiden tot het verder doorgaan van dak vervangingen. Ook Drentse bestuurders en ambtenaren zijn hierbij betrokken. Wel heeft het verwerpen van het verbod ertoe geleid dat er veel minder daken gesaneerd worden. Inmiddels is ruim een kwart (26 %) van alle asbesthoudend dakoppervlak in Drenthe gesaneerd.

Nu het verbod van tafel is, is in de Drentse werkgroep asbestdaken afgesproken om vanwege de kosten de inzet tot een minimum te beperken en alleen in te zetten op wat nodig is. Dit betekent dat:

- vragen over asbestdaken van burgers en bedrijven worden beantwoord.
- de asbestkaart (<http://drenthe.asbestdakenkaart.nl/>), die nog steeds veel geraadpleegd wordt, periodiek wordt geactualiseerd, door gesaneerde daken eraan toe te voegen en eventuele hiaten in de kaart weg te nemen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de asbestanalyzer;
- lokale initiatieven van dorpen en buurten ambtelijk worden ondersteund door inbreng van kennis en ervaring en inzet van de asbestanalyzer;
- er adresbestanden met asbestdaken uit de kaart gegenereerd kunnen worden zodat individuele gemeenten desgewenst kunnen aanschrijven of zelf gerichte acties kunnen opzetten.

Onze inzet voor de asbestdaken wordt betaald door de provincie Drenthe. De provincie Drenthe neemt deze kosten deels zelf voor haar rekening en brengt deze deels in rekening bij de deelnemende gemeenten. Hierover zijn in 2019 meerjarige afspraken gemaakt met de gemeenten. Echter doordat het asbestdakenverbod per 2024 er niet komt en door de penibele financiële positie van een aantal gemeenten is met de provincie Drenthe afgesproken dat we de opdracht voor asbestdaken voor dit jaar uit gaan verdelen over 2 jaar, namelijk 2020 en 2021. Dit heeft er mee te maken dat een aantal gemeenten voor dit jaar nog wel budget voor asbestdaken beschikbaar heeft en voor volgend jaar niet meer. We verwachten dit jaar 400 uur nodig te hebben en de overige 300 uur zijn voor 2021. Voor de jaren na 2021 worden met de gemeenten nog nadere afspraken gemaakt.

6 De uitvoering van ons Ontwikkelprogramma

6.1 Doorontwikkelen

Met Ontwikkelprogramma RUD Drenthe 2019-2020 koersen wij op een robuuste, toekomstbestendige organisatie met zoveel mogelijk toegevoegde waarde: milieurendement dus. Wij willen als omgevingsdienst van Drenthe een toekomstbestendige organisatie zijn. Daarbij is gekozen voor een overzichtelijk, onderling samenhangend pakket aan maatregelen dat toegevoegde waarde heeft op de (taakuitvoering van de) organisatie. De focus op onderbouwde toegevoegde waarde loopt als een rode draad door het Ontwikkelprogramma. *We doen wat nodig is om binnen de beschikbare kaders te komen tot een zo optimaal mogelijk resultaat wat bijdraagt aan milieurendement voor een schoon en veilig Drenthe.*

In 2019 hebben we hard gewerkt aan verschillende projecten en activiteiten, de diverse (deel)resultaten zijn belangrijke succesbepalende factoren voor het behalen van het programma doel. We hebben zowel inhoudelijk, procesmatig als organisatorisch mooie resultaten geboekt.

De opgave voor 2020 bestaat uit de noodzakelijke (vervolg) stappen om te komen tot een toekomstbestendige organisatie. We geven binnen de gegeven kaders op basis van het ontwikkelprogramma uitvoering aan projecten en activiteiten. Bij de ambitie om te verbeteren en ontwikkelen hoort een haalbaar tempo. Het moet passen in de gemaakte afspraken over de uitvoering van de kerntaken (planning jaarprogramma = realisatie). We kennen de spanning die al op de organisatie zit en houden daar in de snelheid van oppakken van ontwikkelopgaven rekening mee. De coronamaatregelen hebben ook invloed op de voortgang van de verschillende projecten en activiteiten binnen het ontwikkelprogramma. Op creatieve wijze is gezocht naar een nieuwe manier van werken om ook de voortgang in de projecten te houden. Dat neemt niet weg dat op onderdelen wat vertraging optreedt. Op dit moment leidt dit nog niet tot ingrijpende bijstellingen in planning, resultaten en doelen. Deze inzet wordt voortdurend gemonitord. Daar waar de inzet voor ontwikkelopgaven de productie gaat beïnvloeden zal het primaire proces voorrang krijgen tenzij de ontwikkelopgave van cruciaal belang is.

Naast een toelichting per project en activiteit wordt ook op hoofdlijnen de besteding van het programma en de projectbudgetten weergegeven.

6.2 De activiteiten onder het Ontwikkelprogramma

Project/activiteit	Voortgang
Risicogericht toezicht	Met de resultaten uit 2019 is dit jaar een start gemaakt met de uitvoering Informatie is verzameld voor een (tussen)evaluatie van de risicomatrix. Er is een klankbordgroep met accounthouders gevormd om de verdere doorontwikkeling periodiek af te stemmen. Het instellen van deze klankbordgroep heeft geleid tot een aangepaste planning van deelresultaten. Het eindresultaat voor 2020 wordt naar verwachting wel gehaald. Er wordt gewerkt aan het verbeteren van de risicomatrix. Zo gaan we werken met 1 Drentse risicomatrix in plaats van een risicomatrix per deelnemer, wordt de matrix op de juiste wijze geijkt, wordt de indicator Milieu-effecten beoordeeld door onze vakspecialisten en wordt de uitkomst daarvan besproken binnen de klankbordgroep om na te gaan in hoeverre de indicatoren nog moeten worden voorzien van een weging ten opzichte van elkaar. Daarnaast wordt ook gewerkt aan het verwerken van de wettelijke frequentie-eisen die gesteld worden aan de IPPC-locaties. De werkzaamheden zijn zo gepland dat een sterk verbeterde Drentse matrix kan worden gebruikt bij de jaarprogrammering van 2021.
Locatiebestand op orde	De hoeveelheid data die aangepast moet worden is enorm. Dit vergt een grote inspanning. Het pakket met werkafspraken is afgerond en instructie aan de werkvloer heeft plaatsgevonden. Alle locaties zijn voorzien van een SBI-code. De data uit ons invoerprotocol is nagenoeg allemaal verwerkt.

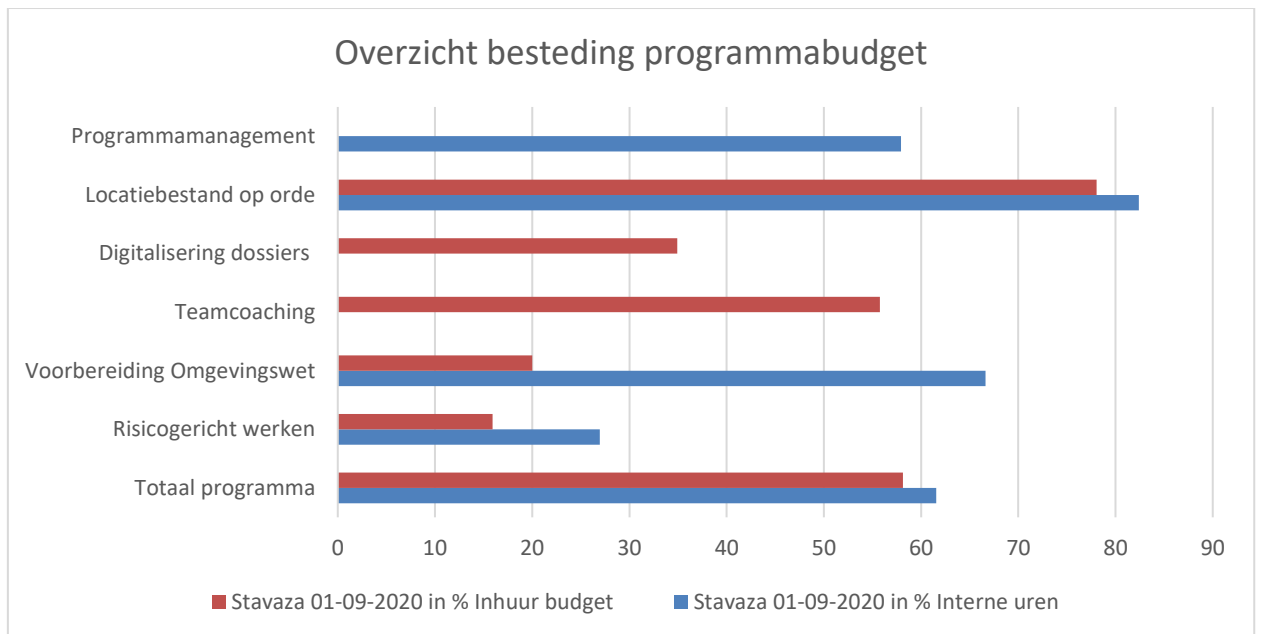
Project/activiteit	Voortgang
	Het gegevensmagazijn is klaar en hieruit kunnen rapportages worden gedraaid. We gaan de komende tijd bezig met proefdraaien met gevelscans. We gaan nog extra data toevoegen. We richten ons hierbij op verzoek van toezicht op de IPPC-locaties. Naar verwachting is straks ons locatiebestand ook up to date m.b.t. IPPC.
Voorbereiding Omgevingswet	Inmiddels is bekend dat de invoering van de Omgevingswet tot 1 januari 2022 wordt uitgesteld. Samen met alle ketenpartners is in OmgevingsPlatform Drenthe (OPD) verband het voornemen ambtelijk uitgesproken om de werkzaamheden met de beschikbare digitale middelen door te laten gaan en de extra tijd te benutten voor een kwaliteitsslag. De RUD is in juni 2020 aangesloten op het DSO. De hoofdprocessen zijn gereed en geaccordeerd in OPD verband. Alle medewerkers hebben introductie cursus gevolgd en er is een overzicht opgesteld van de veranderingen op taakniveau. Met de gemeente Midden-Drenthe hebben we de rol van bodeminformatie in omgevingsvisies verkend en vastgelegd. Corona leidt tot enige vertraging en vraagt om aanpassingen in werkwijzen, maar desondanks liggen we redelijk op de oorspronkelijke koers.
Digitale uitwisseling milieuinformatie	Dit project heeft weer vaste vorm gekregen. De opdracht is verbreed door in het eindrapport 'structurele verbetering digitale uitwisseling en opdrachtverstrekking' ook de gemeentelijk context (alle 12 afzonderlijk) te betrekken. De betrokkenheid vanuit de gemeenten bij dit vraagstuk blijft een punt van zorg in verband het draagvlak voor het uiteindelijke advies. Vaststelling van het advies door AB 14 december 2020.
Teamcoaching	Teams en specifieke groepen krijgen ondersteuning bij de ontwikkeling naar meer zelforganisatie. De beweging is in gang gezet en verloopt organisch, zoals verwacht.
Ontwikkelgerichte lijnwerkzaamheden	Voortgang
Zaakgericht werken/LOS	De openstaande zaken van het project uit 2019 zijn afgerond en de verdere procesoptimalisatie wordt in kader van de voorbereiding op de omgevingswet opgepakt.
Informatie gestuurd werken	We hebben een informatieanalist aan weten te trekken. Het cluster I&A is daarmee op sterkte en is verder aan de slag gegaan met visie en aanpak van informatie gestuurd werken.
Projectmatig werken	Het in 2019 ontwikkelde instrumentarium vormt in navolging van de programmaorganisatie het startpunt voor het verder ontwikkelen van projectmatig werken. De opdracht voor het verkennen van structurele inbedding in de organisatie is verstrekt en het advies is eind 2020 gereed.
INK	Het plan van aanpak voor de zelfevaluatie is gereed. In verband de verschillende onderzoeken/evaluaties (bestuur en rekenkamer) is besloten deze resultaten af te wachten en als input te gebruiken voor de zelfevaluatie in 2021.
Zelforganisatie	Tijdens de kick-off Zelforganisatie op 5 maart 2020 is bekend gemaakt dat in de aanpak om het zelforganiserend vermogen van de organisatie te vergroten, gebruik wordt gemaakt van gidsen. Deze gidsen worden ingezet op zeven ontwikkelplekken te weten, het MT, Risicogericht Toezicht, de Regiegroep, de pilots van de Omgevingswet, Gebiedsteams, I&A en ten slotte HR & Communicatie/Financiën. De gidsen krijgen een opleiding waardoor wij in dit veranderingsproces niet afhankelijk blijven van externe adviseurs en juist bewust kiest om deze ervaring en kennis binnen de organisatie zelf te laten groeien en te behouden. Naast de gidsen die de genoemde ontwikkelplekken gaan begeleiden en die uit de organisatie zijn geworven, wordt het MT en de OR eveneens opgeleid tot gids. Hiermee wordt bereikt dat spontane initiatieven tot zelforganisatie snel en adequaat vanuit de lijnorganisatie worden begeleid. De begeleiding van deze

Project/activiteit	Voortgang
	ontwikkeling wordt gedaan door adviesbureau Het Zuiderlicht. De opleiding is in mei 2020 gestart.
AVG	Hiermee zorgen we ervoor dat onze informatiebeveiliging structureel is ingericht en aantoonbaar geborgd in de organisatie waarmee we voldoen aan de relevante wet- en regelgeving zoals de AVG. We hebben de basis op orde gebracht en geven nu uitvoering aan 'plateau 2'; informatiebeveiliging een beheerst proces maken.

6.3 Overzicht besteding uren en euro's

Deze rapportage betreft voortgang over periode januari t/m augustus 2020. In onderstaande grafiek staat de besteding van de programmabudgetten in **procenten**. Zowel de inzet van medewerkers in uren als de budgetten besteed ten behoeve van inhuur, diensten etc. De besteding van uren en inhuurbudgetten verloopt naar verwachting en aanpassingen zijn op te vangen binnen het programmabudget.

Figuur 4: Besteding (%) van de programmabudgetten (rood = inhuurbudget en blauw = interne uren)

7 De eindejaarsprognose

7.1 De financiële prognose

In de voorjaarsrapportage hebben we in onze prognose voor het einde van het jaar aangegeven dat we binnen de begroting zouden blijven. Door diverse ontwikkelingen, onder andere het financieren van de thuiswerkfaciliteiten, moet onze prognose bijgesteld worden naar een tekort van € 50K.

Bedragen x €1000	2019 (Jaarrekening)	2020 (Begrotings wijziging)	2020 (Prognose)	Afwijking t.o.v. begroting
Totale baten	14.789	14.986	15.173	187
Deelnemersbijdragen	13.807	14.263	14.263	0
<i>Reguliere deelnemersbijdrage</i>	12.542	13.578	13.578	0
<i>Correctie Niet -Drentse Maat</i>	194	0	0	0
<i>Incidentele deelnemersbijdrage</i>	664	0	0	0
<i>Projectbaten Ontwikkelprogramma</i>	407	685	685	0
Legesopbrengsten	174	223	200	-23
Projectbaten	807	500	710	210
Totale lasten	15.413	15.132	15.381	-249
Personeelslasten	10.927	10.995	11.253	-257
<i>Loonsom primair proces</i>	7.455	8.475	8.201	274
<i>Loonsom overhead</i>	1.568	1.808	1.626	182
<i>Doorbelasting aan projecten</i>	-1.588	-1.132	-1.203	71
<i>Ontvangen uitkeringen UWV/detacheringen</i>	-88	0	-129	129
<i>Frictiekosten</i>	279	0	50	-50
<i>Inhuur primair proces</i>	2.106	915	1.873	-958
<i>Inhuur overhead</i>	559	209	335	-127
<i>Doorbelasting inhuur aan projecten</i>	-63	0	-40	40
<i>Reiskosten</i>	285	310	210	100
<i>Opleidingen</i>	170	206	125	81
<i>Thuiswerkfaciliteiten</i>			30	-30
<i>Algemene kosten</i>	245	206	175	31
Bedrijfsvoeringskosten	2.295	2.412	2.365	47
<i>Materieel (Toolbox)</i>	23	30	20	10
<i>Packagedeal gemeente Emmen en provincie Drenthe</i>	1.588	1.654	1.650	4
<i>Huur zaaksysteem/licentie LOS</i>	152	157	155	2
<i>Overige licentie- en ICT-kosten</i>	291	310	300	10
<i>Overige bedrijfsvoeringskosten</i>	241	261	240	21
Legeskosten	128	173	140	33
Project LOS	250	83	70	13
Projectkosten	807	500	710	-210
Projectkosten Ontwikkelprogramma	1.005	843	843	0
Onvoorzien	0	125	0	125
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves tbv Ontwikkelprogramma	-624	-146	-208	-62
Onttrekkingen reserves Ontwikkelprogramma	598	158	158	0
Saldo van baten en lasten na onttrekking reserves tbv Ontwikkelprogramma	-26	12	-50	-62

Tabel 13 : De financiële prognose voor 31-12-2020

Onze financiële prognose is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Onze baten:

- De deelnemersbijdrage is conform begrotingswijziging 2020.
- Het beschikbare budget voor het ontwikkelprogramma wordt volledig benut.
- Leges komen ongeveer 10% lager uit dan de begroting.
- De projectbaten komen € 210K hoger uit dan begroot. In totaliteit gaat het om € 710K. De projecten worden neutraal verwerkt in de exploitatie. Aan de lastenkant staat hetzelfde bedrag als aan de batenkant.

Onze lasten:

- Loonsom:

Er is rekening gehouden met de nu bekende mutaties in de formatie. Onze vaste formatie bedroeg per 31 augustus 2020 126 FTE. De gemiddelde bezetting over heel 2020 is in de prognose berekend op 127 fte, waar in de begroting uitgegaan werd van 132 fte. Het verschil van 5 fte wordt veroorzaakt door het later invullen van uitstaande vacatures en het gedeeltelijk invullen van vacatureruimte via inhuur.

- De gemiddelde inhuur over de eerste 8 maanden van 2020 bedraagt 19 FTE. De inhuur voor 2020 is ingeschat op basis van de daadwerkelijk te verwachten kosten (uren en tarief). Hierbij is rekening gehouden met de extra inzet voor het realiseren van de productie van het jaarprogramma, de aanvullende projecten en het Ontwikkelprogramma.

- Friciekosten:

Met een aantal medewerkers zijn gesprekken gaande, welke mogelijk kunnen leiden tot frictiekosten. Het betreft voornamelijk transitievergoedingen die betaald worden bij uit diensttreden na het bereiken van de maximale doorbetalingsplicht bij ziekte. De totale frictiekosten voor 2020 worden geschat op € 50K, waarvoor de post Onvoorzien aangesproken zal worden. Het UWV heeft een regeling waarbij dit soort kosten vergoed worden en zoals het nu lijkt voldoen we aan de voorwaarden die daarvoor gesteld worden. Voorzichtigheidshalve is in de prognose een vergoeding van 75% meegenomen.

- Extra kosten in verband met COVID-19
 - de extra kosten voor de thuiswerkfaciliteiten. Dit betreft een algemene vergoeding aan de medewerkers en het beschikbaar stellen van een Arbo-goedgekeurde bureaustoel. In tegenstelling tot de bureaustoelen op de werkplekken in het Provinciehuis en het gemeentehuis van Emmen zijn deze bureaustoelen eigendom van de RUD.
 - de overgang naar het structurele thuiswerken heeft ook tot gevolg dat er versneld overgegaan wordt van het thin-cliënt-concept naar het laptopconcept met docking stations. Deze kosten zijn opgenomen als extra kosten van de DVO met de gemeente Emmen.
- De bedrijfsvoeringskosten:
 - volgens de trend van de eerste 8 maanden 2020 en de jaarrekening 2019.
 - de overige bedrijfsvoeringskosten liggen op het niveau van 2019 en zijn ten opzichte van de begroting met € 21K naar beneden bijgesteld.
- Het Ontwikkelprogramma wordt voor 2020 uitgevoerd conform de aangegeven aanpassing in de voorjaarsrapportage in verband met het uitstel van de invoering van de Omgevingswet. Het niet benutte gedeelte van het budget voor 2020 zal overgeheveld worden naar 2021.
- Er is geen rekening gehouden met de mutatie voorziening verlof.

Geen begrotingswijziging

Alhoewel een negatief financieel resultaat zich steeds sterker aftekent is de omvang van het verwachte te kort niet dusdanig dat een begrotingswijziging opportuun is. Als een negatieve afwijking van de begroting zich daadwerkelijk op jaarbasis voordoet dan wordt voorgesteld dit als negatief resultaat in de jaarrekening 2020 op te nemen. Formeel is een begrotingswijziging vereist bij een afwijking groter dan 5% van de begroting. Tekorten tot 5% kunnen via de jaarrekening worden verwerkt in de deelnemersbijdragen. Het voorziene tekort bedraagt minder dan 1% van de begroting.

7.2 Prognose productie Jaarprogramma

Over het geheel genomen loopt de productie in de pas met de uitvoering. De productie geeft op hoofdlijnen het beeld dat we op het gewenste niveau liggen wat betreft de uitvoering in uren. Het achterblijven van verlofopname zoals gesignaleerd in de voorjaarsrapportage is inmiddels ingelopen. Een afname van het totale ziekteverzuim tot de begrote 8% ligt voor dit jaar nog steeds in de lijn der verwachtingen.

Het verloop van de productie per maand in uren verloopt binnen de marges van ons geprognostiseerde verloop, ook uitgesplitst naar Drentse Maat en Niet Drentse Maat.

In verband met een dreigende overschrijding op de begroting op personeelskosten zijn maatregelen genomen zoals het niet verlengen van een aantal inhuurcontracten en het wel werven op vacatures die ontstaan, maar de invulling uit te stellen tot 1 januari 2021.

Rekening houdend met de aframing met 15-20% aan toezichturen (conform de eerdere tabel 3.840 uur bij productie) ten opzichte van het Jaarprogramma verwachten we uiteindelijk concern breed uit te komen op circa 97 % van onze jaaropdracht productie in uren.